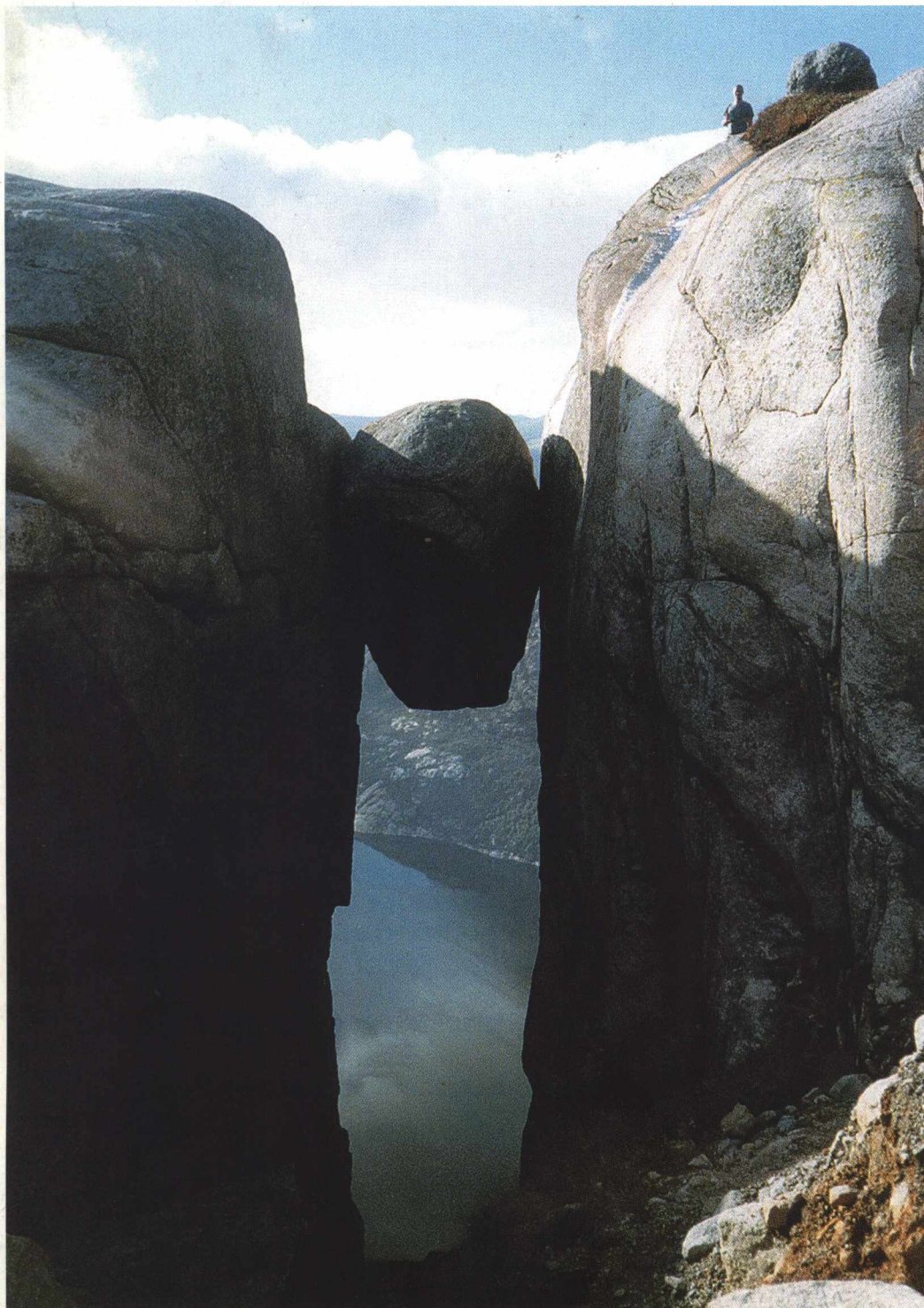

MISSZIÓI MAGAZIN

2000

1. szám

**Beszélgetés
Novotny Zoltánnal**

**Karácsonyból
Újévbe
Hongkongban**

**Iszákosmentő
misszió**

**Hajléktalanok
között**

**Mennyit ér
a keresztség**

**Egy balek
gondolatai**

**A halott püspök
éjjeli üzenete**

„EGYMÁS TERHÉT HORDOZZÁTOK, ÉS ÍGY TÖLTSÉTEK BE A KRISZTUS TÖRVÉNYÉT!”

SZORÍTÁS VAGY ÖLELÉS?

Címlapunk fotója izgalmas gondolatokat indíthat el bennünk. Számomra a két hatalmas sziklafal által megtartott kőtömb a múlt és jövő szorításában vagy éppen ölelésében lévő *jelent* is szimbolizálja. A most induló 2000. esztendőre fokozottan igaz lehet ez a furcsa gondolattársítás. A dátumváltás körüli számháborúba nem szeretnék belebonyolódni, de talán abban mindenki egyet tud érteni, hogy ez az év átmenet két évezred között. Még nem vagyunk a harmadik évezredben, de a kettessel induló dátum figyelmeztet: az 1900-as évek már mögöttünk vannak.

De hát mit is jelent számunkra a múlt és a jövő? Hol a határ? Egyáltalában megfogható-e, meghatározható-e, hogy mi a jelen? A *Magyar Katolikus Püspöki Kar* legutóbbi körlevelének frappáns címe is segíthet a továbbgondolkodásban: „*Múltunk a reményünk, Krisztus a jövőnk.*” Ebben az évben a millennium kapcsán sokat fogunk hallani történelmi múltunkról, örökségünkről, amire gyökértelen millióknak szüksége van ebben az országban. Állandó téma a jövő is, hogy „*úton vagyunk az európai közös*

ség felé”, ahová pár év múlva talán végre megérkezünk...

De mi van most, a MÁBAN, a JELENBEN?! A keresztyénségnek is nagy kísértése, hogy vagy a múltba, vagy a jövőbe menekül. Hiszem, hogy

Krisztus nem csak a jövőnk lehet, de a jelenünket is sokkal jobban meghatározhatná. Különösen, ha megfogadnánk Pál apostol biztatását, amelyet a fotó készítője, *Jerabek Csilla*, alkotása bibliai mottójaként választott: „*Egymás terhéthordozzátok: így töltsétek be a Krisztus törvényét.*” Meggyőződésem, hogy ez az igazán korszerű, emberhez méltó életprogram két évezred hátramezsgyéjén, itt és most, a jelenben. Ha ennek betöltése minket is betölt, akkor megtapasztalhatjuk, hogy nem kell múlt és jövő szorítá-

sában örlődnünk, hanem sokkal inkább a múlt és jövő ölelésében élhetjük meg Isten ajándéka-ként a jelent, a márt, és *Bonhoeffer* éneksoraival vallhatjuk: „*Áldó hatalmak oltalmában rejtve csak várjuk békén mindazt, ami jó, mert Isten őriz híven reggel, este. Ő hű lesz, bármit hozzon a jövő.*”

Gáncs Péter

Nagycsoportosak lettünk...

Öt év egy ember életében nem nagy idő. Egy ötéves gyermek még csak az óvodában számít nagycsoportosnak. A hazai sajtópiacra, ahol oly sok tisztességes szándékú újság, folyóirat tűnik el évente a sokat emlegetett „gazdasági cenzúra” miatt, az öt év már jelent valamit. Első sorban hálára indít, hogy az Egyház Ura olyan támogatókat adott, akik ugyan tőlünk több ezer kilométerre élnek, a nyelvünket sem értik, de fontos nekik, hogy legyen a magyar evangélikus sajtóban egy kifejezetten missziói szín és hang. De köszönet a hazai erőknél is, akik írásaikkal, adományaikkal, imádságaikkal, a lap terjesztésével segítik az MM küldetését.

Az új esztendőben megújult külsővel jelentkezünk, ami azzal is összefügg, hogy januártól a lap nyomdai előkészítése (tördelése) is a Plantin nyomdába került.

Olvasóink további imádságát, ötleteit, támogatását kérve kívánunk 2000-re igazi Krisztus-évet!

A Szerkesztőbizottság

Missziói Magazin: az Evangélikus Missziói Központ kéthavonta megjelenő folyóirata * 5. évfolyam 1. szám *
A Szerkesztőség címe: 1164 Budapest, Batthyány Ilona u. 38-40. – levelezési cím: 1656 Budapest, Pf. 22 – Tel / fax: 400-3057 – e-mail: evmis@mail.matav.hu * ISSN 1419-1563 * felelős szerkesztő és kiadó: *Gáncs Péter*, szerkesztő: *Kőháti Dorottya*, szerkesztőbizottság: *Bácskai Károly*, *Bencze Imre*, *Szentpétery Mariann*, *Szeverényi János* *
Címlapterv, tipográfia és nyomtatás készült a *Plantin Kiadó és Nyomda Kft*-ben. Felelős vezető: *Gollob Józsefné*
Címlapfotó: *Jerabek Csilla*

„Hírt kell adni arról, ami jó”

Beszélgetés Novotny Zoltánnal

Médiavilág rovatunkban időről időre figyelemmel kísérjük egyház és tömegkommunikáció kapcsolatát, s keressük a választ a kérdésre: hogyan tudná eljuttatni Jézus Krisztus népe időálló, speciális üzenetét a mában, a III. évezred médiacsatornáin keresztül? Milyen kép alakul ki például rólunk, evangélikusokról azokban, akik hallgatónként, nézőként találkoznak műsoraikkal, esetleg internetes honlapunkra kattintanak? Hiteles-e, vonzó-e az a kép, amelyet „sugárzunk”, s hogyan tehetnénk még inkább azzá, ugyanakkor szakmai szempontból is tökéletes-sé? Jó irányban haladunk-e az evangélium kincsével közszolgálati, kereskedelmi és kábeltévék, rádióadók útvesztőjében?

Ez alkalommal egy többévtizedes rádiós-televíziós tapasztalattal rendelkező, verbéli médiaszakembert kérünk fel az együttgondolkodásra, annál is inkább, mert hívő evangélikusként jól ismeri és szereti egyházunkat. Novotny Zoltán sportriporterrel, a Petőfi Rádió adófőszerkesztőjével, a Deák téri gyülekezet presbiterével készült interjúnk.

Először egy kis összefoglaló értékelésre szeretném kérni! Ön szerint a rendszerváltás óta eltelt tíz évben hogyan tudtak élni az egyházak a média nyújtotta lehetőségekkel?

Az az érzésem, hogy nem nagyon. Komoly előrelépés nem történt. Az emberek úgy élték meg ezt az időszakot, hogy több értelemben is szabadabbakká váltak, és talán nem törődnek eleget a hitéletükkel, az egyházukkal, a gyülekezetükkel. Nem járnak többen templomba, mint mondjuk 10 évvel ezelőtt. Hogy az egyház mekkora lehetőséget kapott? Én elsősorban a rádióról tudok beszélni. A Magyar Rádióban már 1989 előtt is voltak vallási műsorok, persze korántsem olyan terjedelemben, mint most. És főleg nem egyházi szerkesztésben készültek. A ma elhangzó vallási műsorok zömét már egyházi szakemberek készítik, s tulajdonképpen ez is a szabadságnak egy bizonyos foka, jele. A rádiózásról el kell mondani, hogy egy örök kétely, mert szubjektív műfaj, így nemigen, vagy csak nehezen mérhető. Mostani divatos szavakkal: célközönség, hallgatottság, stílusnyelv játszik szerepet egy-egy műsor elkészítésénél, és ha ezek alapján tűzünk ki egy célt, még akkor is előfordulhat, hogy egyesek – akár a szakma is – fanyalognak.

A vallási műsoroknak lehet-e egyáltalán fokmérője a népszerűség?

A Magyar Rádióban a vallási műsorok időtartama jelentősen növekedett a korábbiakhoz képest. Szükség van ezekre a műsorokra, mert sokan várják, keresik ezt a hangot, igénylik ezeket az információkat – ilyen értelemben tehát „népszerűek”. Érdekes eredményt hoztak a hallgatottsági felmérések: a vasárnapi istentisztelet-közvetítések rendkívül hallgatottak, a rádió leghallgatottabb 10-15 másodperc közé tartoznak! Erre érdemes

odafigyelniük a vallási szerkesztőknek is. A Petőfi Rádióban természetesen kevesebb a vallási műsor, mint a Kossuthon, de nálunk ment például hosszú ideig Rapcsányi László szerkesztésében a Szórakoztató Biblia, ami ellen olykor egyházi szakemberek felémelték a szavukat, mert „nem így képzeltek”, noha a műsor hatékony volt és hasznos. Mindenkihez szólt, nem csak a hívőkhöz, hanem azokhoz is, aki Istentől távol élnek.

Az átlagember sokszor sajnos akkor figyel fel az egyházra, ha valamilyen negatív összefüggésben hall róla híreket. És bizony nem mindig hitelesen „jönnek át” a történések, mert a média szeret torzítani... Mi a véleménye erről?

A felelősség mindkét felet terheli. A média, attól tartok, sohasem lesz száz százalékosan „egyházpárti”, „valláspárti”, tehát nem burkolja be valami „védőburkolattal” a vallási kérdéseket, hanem ugyanolyan kegyetlenül bánik el velük, mint másokkal – a szenzációra törekszik. Ha egy egyház valami szenzációval szolgál, akkor törvénszerű, hogy arra lecsap a média, míg a pozitívumok mellett csendben elmegy, mert az a rendjén való, az a természetes. Ezért óriási a felelőssége a médiának, mert a „szenzáció-tálalás” egy kicsit tulajdonosi követelmény, a hallgatottságot növeli, ezáltal a reklámbevételeket, stb. Az egyháznak azonban, tudva ezt, sajtótőnőkei útján hírt kellene adnia arról, ami jó, örömhírt, másfelől fel kell készülnie az ilyen támadásokra, és nagyon precíz, nagyon pontos, nagyon gyors tájékoztatást kell nyújtania, mi és hogyan történt valójában.

Hogyan látja az evangélikus egyház jelenlétét, felkészültségét a média vonalán?

Az evangélikus egyház sajtókapcsolatai összetettek, jelenléte

megvan egy-egy rádiónál, televíziónál, lapnál, de kellene valaki, aki összefogja, koordinálja ezeket a tevékenységeket. No és persze tisztában kell lenni vele: mi az, amit az átlagember hallani, olvasni szeretne, illetve mit szeretnénk mi elmondani, üzenni, átadni a hallgatónak-nézőnek. Ehhez kell egy olyan plusz, hogy mindezt úgy mondjuk el, úgy „táldaljuk”, hogy azt meg is hallgassák, be is fogadják. Felfigyeljenek rá. Az a véleményem, hogy egy bizonyos határig a nézőt, hallgatót ki kell szolgálni, de ugyanakkor valahogy vezetni, nevelni, oktatni is kell őt. A jelenlegi média-rendszer átstrukturálódása hozhat további pozitív változást az egyházak számára. Emellett pedig a világi sajtóban való megjelenésre kellene még nagyobb hangsúlyt helyezni, hiszen a törvényi lehetőség megvan erre. Ki-ki szabadon keresheti Istent. Márai Sándor írta le, hogy vándorok vagyunk, és ezernyi csábítás ér bennünket: pénz, szórakozás, hiúság, hatalom, egyéb, de az életünknek a feladata és a célja önmagunk és az isteni megismerése.

Mit jelent Önnek az, hogy evangélikus, hogy éppen az, és nem más vallású?

Ravasz kérdés, édesapám ugyanis római katolikus, és reverzálist adott, így én már evangélikusnak születtem, de azután ő maga is evangélikus templomba járt. Az én számomra sok-sok furcaságot jelent az, hogy evangélikus vagyok. A Deák téren keresztelték, majd református gimnáziumba kezdtem járni. A 28 évekből 27 református volt, én pedig az egy szem evangélikus. Nekem a református hittant kellett tanulni, és egy másik iskolába kellett elmenem az evangélikus hittanórára. Történelmi pillanatot éltünk át a közelmúltban az augsburgi aláírással, és hát ilyenkor is „kihúzza magát” bennem a lutheránus.

De evangélikusként azt is vallom: lehet, hogy én a különállást vagy a kisebbséget is szeretem az evangélikusságban. Keremem a Gondviselést, a magam Istenét, amit Zorán úgy fogalmaz meg: „kell ott fenn egy ország...”. Bennem két dolog nagyon mély nyomot hagyott a világjárásom során. Az egyik Rio de Janeiróban történt: a tengerparton heverészve, a brazil télben, 27 fokban, megjelent egy gyönyörű lány, karján virágokkal, és elindult, befelé a tengerbe. Minden egyes hullámnál elengedett egy szál virágot. És mikor valamennyit elengedte, megfordult, és anélkül, hogy visszanezített volna, kijött a partra. Soha nem tudtam meg, miért tette ezt, mire emlékezett akkor, de bizonyos, hogy olyan Valakivel kereste a kapcsolatot, aki hat ránk, irányít minket. Én akkor evangélikusnak éreztem ezt, nagyon megfogott, lenyűgözött. A másik élményem helyszíne Kongó volt: a koccintáskor a helybeliek a pohárból egy cseppnyit az asztal közepén álló edénykébe öntöttek, és csak azután fogyasztották el az italt. Ezzel ők a barátságra üfítik a poharukat. Ez sem evangélikus szokás, de a „kell ott fenn egy ország”-hoz tartozónak érzem...

Ön Deák téri presbiter. Menyire engedi az ideje, hogy részt vegyen a gyülekezet életében?

Kevéssé engedi, de többféle módon bekapcsolódom. Istentiszteletre járok, ahol kétféle szolgálót is ellátok. Az egyik az, hogy „őr” vagyok, ami annyit jelent, hogy minden lehetséges eseményre felkészülve őrizzük az istentisztelet rendjét. A másik pedig, hogy ígét olvasok fel. Örömmel veszek részt a Deák téri gyülekezet információs bizottságában, ahol „szelíd erőszakkal” rám bízták a vezetést.

Kőhát Dorottya

1999. november 4-én egy szűk munkanapot tölthettem a Finnországi Evangélikus Egyház legnagyobb missziói szervezeténél, a FELM-nél azzal a céllal, hogy megismerjem az intézmény kül- és belföldön működő munkaágainak kapcsolatát. A különböző osztályokon a kevéssel előbb Magyarországon járt *Seija Frears (Kuronen)* kalauzolt végig.

Először *Markku Laine* belmissziói igazgató lelkész fogadott, és ismertette a gyülekezeti missziói munka rendszerét. A missziói munka nem érzelmek vagy tetszésindex alapján választott spontán szerveződő tevékenység, hanem az egyházfegyelemben illeszkedő szervezett feladat.

8 finn + 1 svéd nemzetiségi egyházmezgyére oszlik a 600 evangélikus gyülekezet. Mindegyik gyülekezet tagja a

A Belmissziói Osztály segítségével 70 fős csoport tagjai irányítják – végzik a fenti munkaágak feladatait. Mellettük 20-30, éppen otthon tartózkodó misszionárius járja a gyülekezeteket.

E magas szintű szervezetségnek köszönhetően a múlt év alatt a gyülekezetek 95%-ába jutott el misszionárius vagy a FELM egy képviselője. A *Belmissziói Osztály* mun-

LÁTOGATÁS A FINN

FELM-nek. Egyházmegeyénként 3-4 fős csapat végzi a missziói munkát, úgy, hogy minden gyülekezetre odafigyel, például: iskolák látogatása, igehirdetés, anyagi eszközök előteremtése, önkéntesek és munkatársak képzése. Minden egyházmegeyének van külön missziói referense, aki a missziói képzésért felel. A gyülekezetek szerződést kötnek a FELM-mel misszionáriusok, missziói területek vagy egy bizonyos munkaág (például: kórház, iskola, stb.) támogatására, meghatározott összegben. A 600 gyülekezetnek mintegy 1400 szerződése van a FELM-mel – ez két-három szerződést jelent gyülekezetenként. A támogatás mértékére jellemző, hogy az egész intézmény költségvetésének 50-70 %-át teszik ki a gyülekezeti felajánlások. A tapasztalatok szerint az a leghatékonyabb, ha a misszionárius a támogató gyülekezetével közvetlen kapcsolatot tart fenn, és a technikát (fax, Internet) is igénybe véve kölcsönösen osztoznak egymás gondjaiban és örömeiben.

Az egyházmegeyék missziói munkáját a helsinki központból a következőkkel segítik:

- * információs központ: média: rádió, internet-honlap, videó, dia
- * vándorkiállítások: évente 40-50 helyre jutnak el
- * vezető- és munkatársképző tanfolyamok tananyagai
- * misszionárius előképző tanfolyamok
- * missziótörténeti múzeum
- * 5 zenekar a különböző korosztályoknak
- * kórusok számára készített speciális műsorok, például: karácsonyi, húsvéti műsor
- * az egész egyház ifjúsági munkájának koordinálása
- * a missziói képzés koordinálása: ifjúsági vezetők, pedagógusok, lelkészek, egyházi alkalmazottak képzése
- * anyagi források felkutatása
- * tagtoborzás szervezése.

Szentpétery Mariann,
Kirsti Mauranen
és Seija Freas

kája kiterjed a határon túli finn etnikum gondozására. Így tartanak kapcsolatot *Észtországgal*, az *inkeri finnekkel* (Oroszország), és a *Svédországban* élő 300 ezres finn népességgel. Finnországban 80 ezer nem-keresztény külföldi él. Az ő megszólításuk is a Belmissziói Osztály feladata.

Ezután benéztünk az épületben található misszionáriusképző iskolába. Eppen szünet volt, ezért csak egy hallgatóval sikerült röviden beszélgetni. *Martti Pesonen* 40 éves fogorvos kérdésemre elmondta, már régen is vágyott arra, hogy misszionárius legyen. A többéves csendes munka, a gyereknevelés sűrű éveit után most ébredt fel benne és felelőségében újra a nyugtalanító készítés a misszionáriusi szolgálatra.

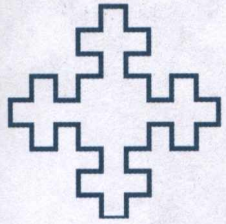
A képzési program leírása megemlíti, hogy az utóbbi időben erősen csökkent az alkalmas jelöltek száma. Azok

közül válogatnak, akik már szakképesítéssel és minimum 2 év szakmai gyakorlattal rendelkeznek. Elvárás még, hogy a jelölt kész legyen 10 év missziói szolgálatra.

Megismerkedhettem a FELM gyermeksegélyezési programjával is. 10 éve tart a 12 országra kiterjedő, rendkívül népszerű *Godchildren* (keresztgyermek) program, amely pillanatnyilag 1500, fejlődő országban élő gyermek tanulmányait könnyíti meg azáltal, hogy bizonyos időre (legalább 2 évre) tandíjmentességet vagy iskolai formaruhát és taneszközt biztosít a támogató gyermeknek. A támogató magánszemély vagy kollektíva imádságos és anyagi felelősséget vállal. Személyes kapcsolattartásra azonban nincs lehetőség: így akarják elkerülni, hogy a támogató gyermek túlzottan kivételezett helyzetbe kerüljön, ami ellenségeskedést szülne, vagy lehetőséget nyújtana arra, hogy a gyermek támogatójától kéregeessen.

Kirsti Mauranen európai és dél-amerikai igazgatóval a munkanap végén összegeztük a *Seija Frears* támogatásával kapcsolatos pozitív tapasztalatainkat. Szó került arról, hogy *Külmissziói Egyesületünk* a jövőben is szeretne a FELM-mel kapcsolatot tartani, eredeti szándékához visz-

szatérve a finnugor nyelvrokonaink között végzett munka területén. Oroszország hatalmas missziói terület, az ott folyó munka most kezd kibontakozni, és a FELM segítségével szerződést köthetnénk pl. egy *mari* vagy *komi* gyülekezettel. Oroszországban jelenleg 9 FELM misszionárius működik. S hogy ez mennyire elég? Egyedül a Mari Köztársaság fővárosában, *Sziktivkarban* 20 gyülekezet van. *Szibériában* több mint 30 olyan gyülekezet van, amelyet nem gondoz megfelelő teológiai alapokkal rendelkező lelkes. Az igény pedig nagy. A világkeresztyénség vérkeringéséből erőszakkal kiiktatott, a materialista-ateista ideológiával évtizedekig agyamosott tömegek nem sok vigaszt találnak a hétköznapi nehézségei között. A lelki éhségben az

SUOMEN
LÄHETYSSEURA

MISSZIÓNÁL

evangélium üzenete az apostoli idők frissességével ér el embereket. Mauranen asszony Szibériában találkozott egy vallásos

csalásban nevelkedett fiatal férfival, aki ma az egyik evangélikus gyülekezet vezetője. Elmondta, hogy az egyik vasútállomáson álldogált, mikor egy ismeretlen egy kis füzetet nyomott a kezébe. Olvasni kezdte. Ahogy később megfogalmazta: „*Eddig is hittem. De most már tudom, hogy mit hiszek*”. A kis füzet az *Ágostai Hitvallás* volt. Keresni kezdte azokat, akik ezt a tanítást vallják – így jutott el az evangélikus gyülekezetbe.

A látogatás során megállapíthattam, hogy a FELM olajosan működő, szervezett gépezet. S hogy nem csupán az, azt a közös kávészünet egy apró mozzanata árulta el. Az egyik munkatárs felállt, és egy levelet ismertetett. Internet-levelezésben áll egy lánnyal, aki imádságát kérte. És a kollégák itt testvéri közösségként együtt imádkoztak.

Mint megtudtam, ez nem egyedülálló eset, és alátámasztja a FELM spiritualitásával kapcsolatos tapasztalatainkat. Sokat tanulhatunk tőlük.

Szentpétery Mariann

Dr. James M. Phillips

SÍNAI, SION, KÁRMEL – AVAGY MELYIKET A HÁROM KÖZÜL?*

A missziói modellek olyan bibliai és történelmi példák, irányok, amelyek segítenek megérteni az egyház missziói tevékenységét, múltját, az egyház illetve a gyülekezetek jelenlegi helyzetét. Ezek a modellek segítségünkre lehetnek egyrészt az önvizsgálatban, a buktatók, hiányosságok, tévedések feltárásában, másrészt pedig az alábecsült kincsek, értékek észrevételében. A modellek vizsgálatánál nem elsősorban az azokat jelző képeket kell magunkban megtartani, hanem az azok alapjául szolgáló bibliai és történelmi ismereteket, s ezeket feldolgozva, továbbgondolva hasznosíthatjuk egy tudatosabb gyülekezetszervezési és működtetési munka érdekében. Ezen túlmenően pedig eszközzé válhat látásmódunk formálódásában is.

Sínei modell: Isten küldöttei Isten üzenetével elérik az embereket. E modell követői megértették, hogy megbízatásuk újabb és újabb emberekhez, közösségekhez eljuttatni az ígét, Isten szavát. Erőteljes benne az új alapokra helyezett élet szükségességének hirdetése. Jellemzője az élet továbbadásának kényszerítő igénye: új életek, új gyülekezetek. Hamar önállóságra nevel, feladattal lát el. Tevékenysége megmutatkozik a kifelé irányuló missziós alkalmakban, csendesnapokban, valamint lehetőség szerint misszionáriusok kiküldésében is. Látványos, előretörő, nem megalkuvó.

Sion modell: Missziói bizonyágtételével törekszik a népet Isten imádságára nevelni, abban megtartani, valamint a pogányokat Istenhez vonzani. Számol az egyházzal, mint élő testtel, s azt építi tovább. A Krisztusban és a kegyelemben való növekedést nem csupán létszámban, hanem tartalmában mélyülő ke-

gyességben látja. Erős, biztos rendszer kiépítésére törekszik, ezért gyakran kevésbé látványos, mint a sínei. Fontos számára a tanítás, a Biblia- és hitvallásismeret.

Kármel modell: Profétai jellegű, soha nem tartósan fennálló modell. Általában akkor kerül előtérbe, amikor az előbbi kettő zavarral küzd. Az eszkatológikus** üzenet hangsúlyos. A történelem folyamán az ilyen modell többnyire Isten ítéletének meghirdetését jelentette egy adott közösség életében. Ugyanakkor a Bibliában megtaláljuk az ítéletben is kegyelmes Isten eszkatológikus távlatú ígéreteit is.

Ezek a modellek megtalálhatók a történelemben, az Ó-és Újszövetségben egyaránt. Jézus ebben is tanítómesterünk: missziói munkájában együtt volt jelen mindhárom modell, példát adva ezzel a mindenkor egyháznak. Soha nem keverte össze a megfelelő modelleket. Egyiket sem hangsúlyozta túl a másik rovására, s egyiket sem hanyagolta el a másik kedvéért.

Amennyiben minél egészségesebb egyház, gyülekezet tagjai szeretnénk lenni, nem spórolhatjuk meg az Isten színe előtti őszinte megállást és önvizsgálatot. Így talán nem dobjuk el, tesszük tönkre *Siont*, viszont befogadjuk és örömmel élünk *Sínaival*, ugyanakkor elfogadjuk, megtisztulunk és megvigasztaltunk *Kármel* által. Talán jobban eligazodunk a gyülekezetépítés, -vezetés és működtetés kérdéseiben is. Azt is megláthatjuk, hogy melyik modell kiegészítésével, erősítésével tudjuk hatékonyabbá tenni munkánkat. Legyen ebben segítségünkre a Mindenható Isten!

Összeállította:

Melis Orsolya teológus hallgató

* A Protestáns Missziói Tanulmányi Intézet *Missziói modellek az egyház missziói munkájában* címmel megrendezett szemináriumán 1999 őszén elhangzott előadás rövidített változata. A szerző amerikai missziológus professzor.

** Eszkatológia: A világ végső dolgairól szóló tanítás.

Karácsonyból Újévbe

Hong Kong, „az élet városa...”

olvastam a minap az egyik szórólapon. A szórólap magyarázatként a remek konyhát, a kitűnő éjszakai életet s a legnagyobb áruválasztékot emlegeti. A szavak mögött találni holmi igazságot, a valóság azonban *Janus-arcú*, mint minden világvárosban, itt is, minden szó-
nak az ellentéte is igaz. S a valóság napról napra változik. Csak hogy érzékeljünk valamit ebből: a II. világháború után Hongkong lakossága kevéssel haladta meg a félmilliót. A világtérképen Hongkong nem nagyobb egy pontnál, de ma már több mint 6 millió ember kezdi a karácsonyi bevásárlást december elején. Úton-útfélen felcsendülnek a jól ismert karácsonyi énekek, mert ilyenkor a hangulat a fontos, a kínálat, a kereslet, s az érdekek találkozása. *Karácsony Hongkongban?! Miért? Hogyan?* Ugyanúgy mint máshol és ugyanazért, a karácsonyt ma már minde-
nütt ünnepelhetik, *szezonná* vált.

Milyen más így a világ, amikor körülöttem az a természetes és megszokott, hogy istenekről, szellemekről, hazajáró lelkekről és jósló, sors-döntő pálcikákról beszélnek. *Tömeg, tömegnyomor, mint egykor Betlehemben. És mégis, itt is, ma is vannak, akik nem vegyítik a szezon a fazonnal: 6 millió örök-mozgó között félmillió keresztyén. A lakosság 9%-a. A mindenütt jelenlévő áldozó-oltárok között, a füstölőszerek illat-kavalkádjában az adventi hangulatot nem a fagy és hó adja, hanem egy gyönyörű bokor, amely egész decemberben lila virágot hullat. Liturgikus színbe öltö-*

zik a *Tao Fung Shan*. Ez utóbbi a címem, jelentése is van: út, szellő, hegy. Egy három kilométeres út vezet, szellő kíséretében, a város zajától fel a hegy tetejére, ahová a lutheránus teológiát, amelynek jelenleg diákja vagyok, építették.

Sokszínű egység

Ez a hely is a missziói parancs valóra váltása: jöttek a követek, hozták a jó hírt és ez lett belőle. 18 országból: Anglia, Ausztrália, Fülöp-szigetek, India, Indonézia, Magyarország, Myanمار, Kína, Thaiföld, Malajzia, Svédország, Norvégia, Új-Zéland, Kambodzsa, USA, Korea, Vietnam, no meg néhány helyi gyűltünk össze karácsony Szentestéjen: diákok, akiknek otthona most Hongkong, tanárok, akiknek küldetése ide szól, misszionáriusok. *Tapasztaltuk Krisztus igazságát: Benne egyek vagyunk, anélkül, hogy bármit is feladnánk másá-gunkból.* Éjszakai istentisztelettel, közös úrvacsorával zártuk az estét.

Életemnek ezt a különös karácsonyát igyekeztem minél jobban megszervezni, így a következő két napot azokkal töltöttem, akiket sokan itt senkiknek és semmiknek mondanak. A finn misszióknak köszönhetően létezik egy igen erős szolgálat a *drog-függők* között. Elsősorban fiatal fiúkon segítenek, akik egy bizonyos ideig a központ szabálya szerint lehetnek otthonlók, és miután egy következő gyógy-fázisba jutnak, egy rehabilitációs tanyára mehetnek, amely egy gyönyörű szigeten van. Itt kékezi munkát biztosítanak számukra. 15 ilyen fiúval találkoztam és töltöttem el néhány kedves órát. Természetesen nyelvproblémák úton-útfélen adódnak, de mindig akad valaki, aki fordít. Ezek között a fiúk között erre alig volt szükség, ugyanis a játékokat, amelyeket együtt játszottunk, előbb vagy utóbb én is megértettem, és három hónap itt-tartózkodás után már egészen jól be tudok mutatkozni

Hongkongban

tükrök, fények, csillogó díszek, márvány, arany, üveg, mert ilyen a világ: fehér és fekete. S mindkettő hozzánk tartozik. Nem prédikálhatunk az egyik ellen a másikkal. Mi nem ezért vagyunk itt. Ebben a fényűző fényességünkben, a felhőkarcoló tetejéről láttuk be a várost, az ülő Buddha-szobor árnyéka régen tovatűnt, s éreztünk valamit újra az Isten országából. Azt már nem is számolhattam, hogy hányféle nemzet találkahelye volt a *Central Plaza*. Újra a földszinten, mert diákok vagyunk, egy gyors-büfében fogyasztottuk ünnepi vacsoránkat, és vitt bennünket a tömeg, ameddig vihetett, azután jobbra tértünk, a *Central-Parkba*, ahol 5000 keresztyén énekelte szinte végig *Händel Messiását*. Életemben soha nem volt még ilyen gyönyörű a halleluja-rész. S mert volt szöveggönyvünk, énekelhettük. Néhány perccel Újév előtt mindenki kapott egy gyertyát, és a betlehemi lángot adtuk tovább egymásnak. Elkezdődött a visszaszámolás különböző nyelveken: „ten, nine, eight, sieben, hat, öt, négy, szam, jii, jiat”!!! 2000. Kétezer év a mi időszámításunk szerint! Az új év első perceiben egy kínai, indonéz, kambodzsai, indiai, myammari testvéreimet ölelhettem. Milyen kicsi a világ, milyen hatalmas az Isten. „Menjetek el széles e világra!”

Nagy Dorottya IV. éves teológus, a budapesti Hittudományi Egyetem hongkongi ösztöndíjasa. Boldog új évet kíván! A „boldog” kínai megfelelője azt is jelenti, hogy „nyitott szívű” – ilyen nyitott szívet kívánok minden kedves Olvasónak!

kínaiul. A 15 fiú többszöröse él itt, és szerte a világon. Fiatal életek, akik a valóságból a mámorba menekülnek, fiatal életek, akik csak akkor tudnak tovább nyílni, ha valaki segít nekik elfogadni, feldolgozni és élni a valóságot.

Karácsony a börtönben

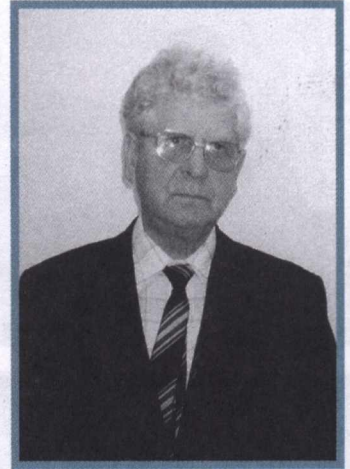
Az itteni teológia szívügyének tekintik a *börtönmissziót*. Társammal együtt egy javítóintézetet látogattunk meg, ahol nyolcvan, 21 év alatti lánnyal találkoztunk: menekültek, illegális bevándorlók, prostituáltak... Ahogy ott ültek előttem egyenruhában, nehéz volt valami is mondani nekik: sajnálom, hogy nem beszélem az anyanyelvüket, sajnálom, hogy nem tudom a neveket, sajnálom, hogy nem ismerlek benneteket személy szerint, *de a karácsony örömhíre az, hogy az Isten beszél a nyelvüket, neveteken szólít és személyesen ismer. Az Istennek nagyon sok mondanivalója van... Istennek nagyon sok monda-*

nivalója van a számunkra is. Küld bennünket, senkiket a senkikhez, hogy együtt legyünk valamivé. Két professzorunk is meghívott egy-egy közös étkezésre, amely alkalmak kitűnőek a tanulásra. A könyvtár után a legtöbb ismeretet az együttétkezésekkor szerzem. Az egyik professzor házaspár több évet töltött Afrikában, és utána jött ide. A másik házaspár maga is „globalizált”: finn-kínai kapcsolat. Az olvasók talán érzékelnek valamit így is a misszió realitásából.

Fényűző fényesség

Karácsonyból az új évbe *Makaón* keresztül vezetett számomra az út. Makaó pedig megér egy külön misét. Végül 31-én újra Hongkongban 9 másik társammal együtt indultunk lefelé a Tao Fung Shan kövein. Ázsia legmagasabb épületének 75-ik emeletén tartottunk közös istentiszteletet lutheránusok és anglikánok. Minden fénylett és ragyogott, a nyomornak nyomát sem látni:

GYÓGYÍTÓ IGE

Hazánkban népbetegség az alkoholizmus. Az egyházak is megpróbálnak a maguk sajátos eszközeivel segítséget nyújtani azoknak, aki szabadulni akarnak az alkohol rabságából. Erről a nehéz szolgálatról készült riport-összeállításunk a piliscsabai Béthel Missziói Otthonban az Evangélikus Lelkiségegy Szolgálat, az EKE (Evangélikusok Közössége az Evangéliumért), valamint a Tiszta Forrás Alapítvány szervezésében rendezett csendeshéten.

Klucsik János béri lelkész, a munkaág felelősét, az egyház sajátos lehetőségéről, speciális gyógyító eszközéről kérdeztük:

Itt mi mindenki számára hirdetjük a szabadulást Jézus Krisztus által, hiszen ezért vannak ezek a rendezvények. Ez nem azt jelenti, hogy itt valamiféle agitáció folyik. Az igehirdetés nem az emberi ráhatásnak vagy rábeszélésnek, vagy az értelem meggyőzésnek az eszköze. Sokkal inkább *ajtónyitás*, hogy valaki bűneiből való szabadulásra a Krisztus keresztségéhez találjon.

Milyen állapotban érkeznek ide a szabadulni vágyó alkoholisták?

Ez nagyon eltérő. Volt olyan, hogy valaki teljesen delíriumos állapotban érkezett, és három napba telt, mire tulajdonképpen kijózanodott. De amikor aztán közénk ült és hallotta Isten igéjét, akkor a hét végére *Isten mégis elvégezte benne, hogy hitre jutott*, és megfordult az élete. Elfogadta Krisztus bűnbocsánatát és új életet kezdett.

Mi tesz valakit alkoholistává?

Nincsen sablon, ahány alkoholista, annyiféle eset. Valójában az ember lelke betegszik meg. Néha a főok az elégedetlenség azzal a helyzettel, amibe Isten vitte az embert. Valaki nem tud megfelelni a környezete tá-

masztotta váradalmaknak. S ilyenkor valami okot keres, hogy a pohár után nyúljon.

Mennyiben játszik szerepet a lecsúszásban a környezet?

Abban, hogy valaki alkoholista lesz, a környezet nem játszik szerepet. Az alkoholista maga fogja meg a poharat, és éppen arra kell rádöbbsennie, hogy nem mások itatták meg őt először. Sokszor emberileg nagyon érthető, amiért a pohárhoz nyúlnak. Összeomlik valami, de nem ott kezdődik a romlás az alkoholista életében, amikor már részakad a ház képletesen szólva. Nagyon sokszor azzal, hogy túlvállalja magát, meg akar felelni maximálisan valamilyen elvárásnak. S mivel nem tud megfelelni, kiüti magát. A pohárban

úgy reméli, hogy megoldást talál... Ezekon a konferenciákon gyakran elhangzik a szabadult alkoholista szájából és a szabadulásra vágyók vallomásából, hogy az alkohol nem, hogy nem oldott meg semmit, hanem mindent tönkretett...

Egy asszonytestvérért, aki először vesz részt ilyen csendeshéten, arról kérdeztünk, hogy mi történt az életében, az életével ebben az itt töltött pár napban?

Felismertem eddigi alkoholista életmódom bűneit, melyekkel szakítani szeretnék, mivel egész életemet, családomat, környezetemet tönkretettem vele. Eljutottam odáig, hogy számot vetettem magamban, és be tudtam vallani a bűneimet Jézus Krisztus előtt. Kértem bocsánatát és befogadtam őt a

szívembe. Az elkövetkező időben kérem Jézus Krisztust, hogy munkálkodjon bennem, adjon erőt, hogy az életemen változtatni tudjak.

Otthon várja a család. Hogyan tovább?

Én is nagyon vágyódom haza. *Felszabadultnak, nyugodtnak érzem magam.* Úgy érzem, hogy képes leszek azt a sok szeretetet, békét, nyugalmat, örömet, amit itt kaptam, a családomnak, környezetemnek átadni.

Egy másik asszonytestvér már sokadszor van itt. Mi az, ami újra meg újra visszahozza ide?

Én már tizenegyedszer veszek részt gyógyító konferencián. Két ok miatt járok vissza. Egyfelől, hogy magam is feltöltődjem. Iszom magamba az Isten igéjét, hiszen *az élő ige az, ami minket megtart és a szabadulásunkat is neki köszönhetjük.* Tudjuk, az ige maga az Úr Jézus Krisztus.

A másik, hogy az utóbbi időben, munkatársként is lehetek itt Isten kegyelméből. Úgy gondolom, hogy fontos szolgálat, hogy a most még bukdácsoló, szabadulni akaró testvéreimnek bizonyosságot tegyek és szolgáljam őket...
G. P.

...az „Oltalom Hajléktalanellátó Szolgálatot”

NEM KAMPÁNSZERETET...

Karácsony táján hazánkban hirtelen egyik központi témává válik a hajléktalanok sorsa. Segélyakciókról, látványos ételosztásokról számolnak be a tömegtájékoztatási eszközök. De vajon mi van az ünnepek után? Nyíregyházán az evangélikus gyülekezet a kampányszeretetről többre vállalkozott, amikor megalapította az Oltalom Hajléktalanellátó Szolgálatot. Erről szól riport-összeállításunk

Laborczi Géza igazgató lelkész

Azt gondolom, hogy az evangéliumi alapmagatartásból, a jézusi értékrendből következik a szegények és elesettek melletti elkötelezettség és erről nem föltétlenül csak beszélni kell, hanem ebben lépni is kell. Ehhez segítséget nyújt a tavaly ősszel életbe lépett szociális törvény, mely garantálja az egyház lehetőségeit és feladatait a szociális munka területén is.

Bartolomeo Inacio Dezanove a Szolgálat vezetője Mozambikból került hazánkba, ösztöndíjasként a debreceni egyetemen tanult szociológiát, magyar feleségével, családjával Kemecsen laknak:

A szociális munkának az eredete, alapja mindig az egyházzal kötődött. Az államnak sokszor van szüksége segítségre és szerintem az egyház tud konkrét segítséget nyújtani ezen a területen is. Mivel az önkormányzat sem akar kivonulni ebből a munkából, remélhetjük, hogy egy igazi szociális háló fog kialakulni.

Sztankó Gyöngyi lelkész, az Igazgató Tanács elnöke:

Szeretnénk fakultatív módon, az egyház kincsével a rászorultak között szolgálatot végezni. Célunk, hogy a szociális ellátáson túl, lelki megerősödést kapjanak, ami segítheti őket kilépni ebből a rendszerből, mert végül is ez az egész ellátás csak átmenet. A cél az, hogy mindenki megtalálja a maga saját helyét, biztonságát, egzisztenciáját a társadalomban.

Sándor Erzsébet szociális gondozónő:

Örülök, hogy egy olyan intézményben végezhetek szociális munkát, amelynek erős egyházi kötődése van. Magam is gyermekkoromtól fogva gyakorló katolikusként élem a hitemet és az egyházközösségünkben is végeztünk szociális munkát. A szakmaiságot és a keresztyén értékrendet ötvözve szeretnénk elérni, hogy az itt élők helyzete jó irányba változzon meg ebben az esztendőben.

Az anyaóvó egyik lakója, akinek életében az egyházzal való találkozás már komoly eredményeket is hozott:

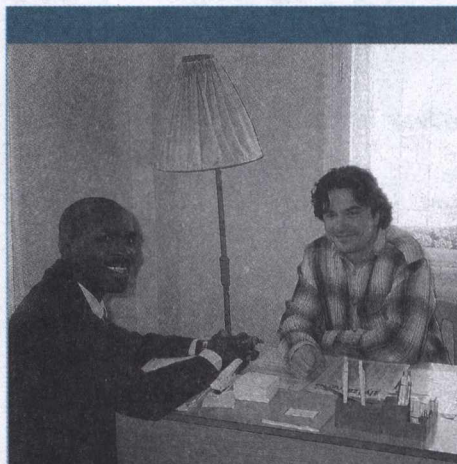
Tavaly júniusban konfirmáltam, utána a gyermekemmel elmentünk egy evangélikus táborba, ahol fantasztikusan éreztük magunkat. A fiám azóta is várja a jövő nyarat... Azóta is járunk templomba, örülök, hogy megbíznak bennem...

Pattyán László, a Periféria Egyesület elnöke, a nappali melegedő és népkonyha munkájáról:

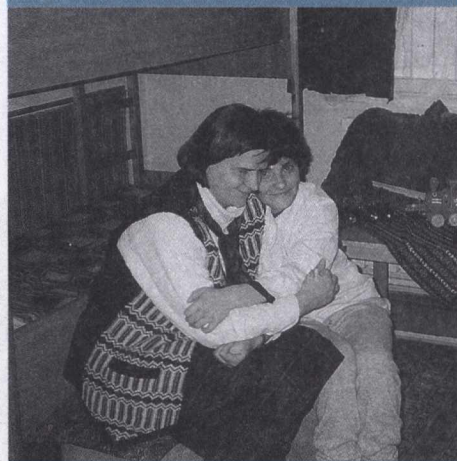
A nappali melegedő feladata, hogy mindazoknak, akik az éjszakai menedékhelyet igénybe veszik, azoknak, akik az utcán tartózkodnak, napközben melegedési és tisztálkodási, mosási lehetőséget, ételmelegítési és elfogyasztási lehetőséget nyújtson. Ezentúl próbálunk segíteni nekik, hogy hajléktalan helyzetükön változtatni tudjanak: ügyintézés, munkahelykeresés... Ebben az épületben található a népkonyhai szolgálat, melyet az evangélikus egyházközösség működtet. Velük együttműködve biztosítjuk a napi egyszeri meleg ételt azoknak, akik más módon nem tudnak ehhez hozzájutni.

Deme Dóra az önkormányzat szociális irodájának vezetője az egyházzal való együttműködés motivációjáról:

Mindenek előtt az a gondolat motivált, hogy szeretnénk egy minőségi szolgáltatást megvalósítani. Évekig voltam a családsegítő és hajléktalanellátó szolgálat vezetője és láttam gyakorlatban, hogyan működik a rendszer. Közös gondolkoztunk Laborczi Géza képviselő úrral, hogy milyen módon lehetne fejleszteni a szolgáltatást és akkor jutottunk erre az elhatározásra. Emellett szól az a reménységem is, hogy a kiléptetés problémáját talán segít oldani a hit, ami kapaszkodót jelenthet a bennélőknek, és ugyanakkor kaput nyithat arra, hogy kilépve megtalálják helyüket, az újrakezdés lehetőségét a társadalomban.

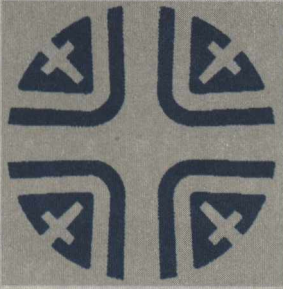
Bartolomeo Inacio Dezanove és Pattyán László

Sztankó Gyöngyi lelkész az Anyaóvó egyik lakójával

Ebédidő a népkonyhán

Levél Indiából

Kedves Testvérek!

Januári levelünkben hadd számoljunk be téli utazásunk utolsó hetéről, melyet Mizoramban töltöttünk. Háromnapos vonatkozás, majd kétnapos buszozás után érkezünk Lungleibe, ahová egyik diákunk szülei hívtak meg bennünket. Mindkét szülő teológiai doktor, az édesapa a baptista egyház főtitkár helyettese, az édesanya pedig a most induló teológiai intézet igazgatónője. Ottlétünk alatt alaposan megismerhettük a baptista és a presbiteriánus egyház életét. Számos gyülekezetben láttak bennünket vendégül és adtak lehetőséget beszámolóra szolgálatunkról és otthoni egyházaink életéről. Sok erőt ad az a tudat, hogy mostantól mizó testvéreink is rendszeresen imádkoznak a magyar misszió ügyéért.

India térképére tekintve feltűnik, hogy e hatalmas ország elég nagy része átnyúlik Bangladesen túlra, ezt hívják Északkelet-Indiának. Itt található többek között Mizoram állam is. Itt egészen más a kultúra mint India többi részén. Ez a terület sokkal közelebb áll a távolkelethez, mint a hindu kultúrához. Turisták alig jutnak el ide, mivel elég körülményes, és a szokásos értelemben vett látnivalók nem igen vannak erre felé. A legtöbb itteni állam meglátogatásához külön engedély kell, mivel állítólag gyakoriak a zavargások. Emellett egész Indiában itt a legnagyobb arányú a keresztyénség. Talán ezért sem akarják a külföldieket olyan könnyen odaengedni.

Mizoram lakossága szinte száz százalékban keresztyén. Hogy lehet, hogy amíg India nagy részén a keresztyénség nem vált meghatáro-

zó vallássá, addig néhány északkeleti államban, Nagalandban, Meghaliaban és Mizoramban minden más vallást szinte teljesen kiszorított? A mizók maguk két okot tartanak számon. Ha leegyszerűsítve tekintünk a kérdésre, akkor a hinduizmus sokkal inkább egy nagyon jól felépített ősi társadalmi rend-

másodrendű polgárok ma is. Pedig a bűn rabsága, majd Krisztus szabadítása által mindannyian egyenlőek vagyunk. Számukra talán ez az evangélium legfontosabb üzenete. Az evangélium méltóságát ad az elnyomottaknak. A másik ok az, hogy bölcsen tudják ötvözni a tiszta evangéliumi üzenetet az ősi

ában itt a legmagasabb az írni-olvasni tudók aránya (8%)! Végre az Indiában mindent átható mocok is eltűnt szemünk elől. Száz évvel ezelőtt ez a nép még a dzsungelben hadkozott a másik falu ellen és fejedéssel ijesztgette még az angol hódítókat is. Mára azonban „fejedésszokból” „lélekavadászok” lettek, amint azt büszkén mondják.

Mizo azt jelenti, hogy hegyi ember. Nincs egy négyzetméter síkság sehol sem. Kénytelenek a hegyoldalba építeni, általában hosszú cölöpökkel megtámasztott házakat. Az utak is szörnyűek, vonat nincs, így aztán a közlekedés nagyon nehézkes, lassú és gyakran életveszélyes. Turisták gyakorlatilag

AZ EVANGÉLIUM

szer, mint vallás. Szinte lehetetlen egy hindunak Krisztust elfogadni, mert azonnal a biztonságot adó társadalmi rendszer is darabjaira hullik számára. Éppen ezért volt mindig is sokkal nagyobb

mizó zenével és kultúrával. Az istentiszteleten nem orgona szól, hanem dobok adják a kíséretet. Ez a keresztyénség nem idegen számukra, hanem saját vallásuk, büszkék rá.

Angelika és András zenés szolgálata

ereje a keresztyénségnek az alsóbb kasztokban, mivel nekik a hindu rendszer nem biztonságot, hanem megaláztatást jelentett. Hasonló volt a helyzetük a „primitív” törzseknek mind a brit, mind a független Indiában. Lenézett,

Saját szemünkkel láttuk, hogy mit jelent, ha az evangélium a lehető legszegényebb, legelmaradottabb törzset valóban megérinti és átforgalmazza száz év alatt. A nép most is szegény, nádkunyhókban laknak ma is, de Indi-

Szentháromság – Thamburaj indiai festő képe

dent átjáró élő hit jelentette számukra. Itt élhetjük át életünk legfurcsább és talán legtöbbet mondó karácsonyát. Először kétkedve hallgattuk házigazdáink beszámolóját, hogy mindenki mindig jár templomba, templom után azután mindenki ottmarad és a maga korosztályának megfelelő vasárnapi iskolába megy. Nem csak a gyerekek, hanem mindenki, idősek is. Itt azután teológiát tanulnak. Láthattuk a hittankönyveket, komoly kommentárokat használnak. Rádásul önként és dalolva le is vizsgálják minden félév végén! Magunk között képzeljük el: mi lenne, ha egy ilyen program ötletét felvetnénk a mi egyházainkban?

ket, hittanáraikat eltartják fenntartanak egy teológiát, a két felekezet most épít közösen egy posztgraduális teológiai iskolát, és nem utolsósorban több mint 600 (hat száz!) misszionáriust képeznek és küldtek ki India különböző részeibe a törzsi lakosság közé. A házuk lehet hogy dűledezik, és törött az ablaka, de úgy tekintenek magukra, mint akiket Isten kiválasztott, nem azért, hogy miután civilizáltak és gazdagok lettek megvehessék a sok nyugati árut, hanem, hogy továbbadják az Evangéliumot Indiának!

Még egy bizonyíték: amikor elindultunk hazafelé, választhattunk, hogy busszal tesszük meg az utat 20 óra

MI MÉLTÓSÁGOT AD

nincsenek, így Indiában szinte először voltunk olyan helyen, ahol nem a gazdag pénzeszsák nyugatit látták bennünk, hanem a testvért. Persze sokan néztek úgy ránk, mint akik „nem láttak még fehér embert”, mivel tényleg nem láttak még fehér embert.

A legnagyobb élményt mégis a min-

Azután persze még mindig kételkedtünk, hogy szép, de tényleg hogy lehet, hogy ez nem olyan, mint nálunk a népegyház, ahol a háromezer tagból 150 látogatja a templomot? Mivel „bizonyítanak”, hogy tényleg mindenki hisz és nem csak azért jár templomba, mert a szomszéd is ott van? A válasz egyszerű: adakoznak. Nem is akárhogy. Szeretik Krisztust és az egyházat, így ok maguk tartják fenn minden nyugati segítség nélkül. A mizó presbiteriánus és baptista egyház India leggazdagabb egyházai. Amellett, hogy lelkeszei-

alatt, 300 rúpiáért vagy terepjáróval 500-ért, 12 óra alatt. Odafele buszoztunk, elég volt, inkább az utóbbit választottuk. A terepjáróban persze nem öten ülnek, hanem tizenegyen nyomorognak. Amikor hajnalban mindenkit összeszedtünk és mindenki velünk összebarátkoztunk még egyszer megálltunk Aizawl, a főváros határában. Nem azért, hogy együnk, nem azért hogy könnyítsünk magunkon, hanem, hogy imádkozzunk Isten segítségéért a hosszú úton.

Mi is imádkozunk Mizó testvéreinkért! Isten adja nekik továbbra is a misszió Lelkét. Persze imádkozunk saját egyházainkért is. Nehéz kifejezni, hogy mennyivel gazdagabbak vagyunk mint ok, azonban a misszió területén még sokat tanulhatunk "fiatal" testvéreinktől. Gondoljunk csak a szőlőmunkások példázatára, nem elég négy-száz éves múltunkra hivatkozni, ha megkaptuk, tovább kell adnunk az Evangéliumot.

Isten áldjon benneteket!

András és Angelika

AZ ORSZÁGOS EVANGÉLIZÁCIÓ UTÓREZGÉSEI

Öröm, hogy a legutóbbi országos evangélizáció nyitó igehirdetésére több visszhang is érkezett. Tekintettel arra, hogy az érintett kérdés, a keresztség, hitünk és életünk egyik alappillére, az alábbiakban közzé tesszük Ferenczy Erzsébet kelenföldi lelkésznő igehirdetésének első felét (tőle származnak az amerikai ösztöndíjas útvjáról hozott keresztséggel kapcsolatos illusztrációk is). Továbbá közöljük két, az igehirdetésre komolyan reflektáló levél részleteit. Őszintén reméljük, hogy lesznek még további hozzászólások is, melyeknek örömmel adunk helyet az MM következő számaiban, ahol közöljük majd Ferenczy Erzsébet választát is.

Alapige:

**„Ne félj, mert megváltottalak,
neveden szólítottalak, enyém vagy...”**

(Ézsaiás 43,1-3)

**Keresztyén Gyülekezet,
Testvéreim a Jézus Krisztusban!**

A fiatalembernek egyetlen vágya volt: egy autót szeretett volna. Valami csodálatos meseautót. És abban reménykedett, abban bízott, hogy édesapjától meg is kapja, amikor elvégzi az egyetemet. A diplomaosztás napján az édesapa egy gyönyörű, bőrkötéses Bibliát nyújtott át neki. A fiú indulattal, csalódottan odahajította, kirohant a házból és soha többet nem tért vissza az apa életében. Amikor az édesapa meghalt, hazament, hogy megszabaduljon a felesleges holmiktól. Rendezgette a dolgait, és rendezgetés közben kezébe került a Biblia. Ahogy még mindig indulattal félredobta, valami kiesett belőle. Kézbe vette: egy kitöltött csekk volt és mellette néhány sor az édesapjától: „*Drága fiam! Fogadd el ezt a csekket, és vedd meg belőle magadnak, amire annyira vágysz, az autót! Térképül pedig az életed útjára fogadd tőlem ezt a Bibliát! Sok szeretettel: Édesapád.*”

Az ajándék – az autó – amire annyira vágyott, ott volt egész idő alatt kibontatlanul, felhasználatlanul, úgy, hogy nem is volt róla tudomása. A kézbe nem vett, ki nem bontott, fel nem használt ajándék. Miért van az életünkben oly sok kínlódás, vergődés? Miért van az, hogy nem gyógyulnak a sebeink? Miért van az, hogy sokszor érezzük, átéljük, összecsapnak a fejünk fölött a hullámok, igen, elsodornak ezek a folyamok? Igen, égünk, perzselő-

**Krisztusba
kereszteltettünk meg**

dünk, éget a tűz és szenvedünk! Miért van az, hogy annyi megoldatlan kérdést hordozunk? Hogy annyi életünkben a stressz, a nyugtalanság? Miért fog el bennünket a szorongás, ha a holnapra gondolunk? És miért nincs több erőnk, békességünk? És az egyház miért nem tud nagyobb erővel szolgálni? Miért nem tud igazán gyógyulást, vigasztalást, erőt adni az embereknek? Miért olyan erőtlen a szolgálatunk? És miért olyan megkínzott, hajszolt, meggyötört, fáradt az életünk? Miért nincs több békességünk? Miért?

Talán azért, mert az ajándék még mindig nincs a kezünkben. Nincs kihasználva, nincs kicsomagolva. Talán azért, mert az az ajándék, amit kaptunk a keresztségben, nincs a kezünkben, nem élünk vele. Hol vagyunk attól, hogy napról napra erőt merítsünk attól, ami ott történt, amikor ez a víz a fejünkre ömlött? Ki az közülünk, aki legalább egyszer egy évben, a keresztelése napján megemlékezik arról, ami ott a kezdet kezdetén történt? „*Ne félj, mert megváltottalak, neveden szólítottalak, enyém vagy!*” – mondta ki Isten az életünk felett,

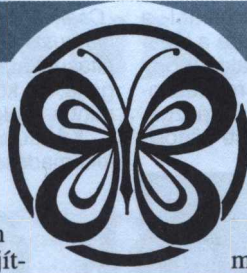
és mondja ki napról napra. Csak talán nem halljuk, csak talán nem figyelünk rá. Talán a keresztség ajándéka hiányzik az életünkben, mert nem vált igazán életünké, mindennapi gyakorlattá: az, hogy éljünk az ajándékból. Az, hogy meghalljuk ezt a szót és mindennap ezzel induljunk el, és ezzel járjuk végig a napot, és ezzel térjünk aludni: „*Én az Istené lettem! Ezt soha senki el nem veheti tőlem, ezen soha semmi nem változtathat: az Istené az életem! Élünk-e a keresztség ajándékából naponként?*” Talán minden nyomorúságunknak, békétlenségünknek, az életünk nyugtalanságának és hajszoltságának ez az oka, hogy nem tudunk visszamenni. Nem tudunk visszagondolni arra, ami ott a kezdet kezdetén történt...

◀ **Ferenczy Erzsébet keresztel**

ÁLLHAT-E ÖNMAGÁBAN

Néhány megjegyzést kell fűznöm az országos evangélizáció elhangzott első igehirdetéshez. A keresztségben kapott drága kincsről volt szó, amit nem becsülünk meg eléggé. Jó lenne – mondta az igehirdető – naponta felidézni és emlegetni azt, hogy meg vagyunk keresztelve. Hiszen a keresztség révén Isten gyermekei vagyunk. A keresztség tudatosítása megújíthatja keresztény életünket – hallhattuk a szolgálatban. *Állhat-e önmagában a keresztség, mintegy meghatározva Istenhez tartozásunkat? Vajon automatikusan az enyém lesz-e az, amit hozzákapcsol Isten ígéje? Meg kell mondani, hogy nem!* A keresztségben Isten cselekszik, mi pedig „elszenvedjük” azt. Krisztussal kerülünk saját kapcsolatba. Az ige szerint Jézus Krisztusba kereszteltetünk bele. Azaz: a keresztségben vele együtt meghalunk és eltemettünk. Ez azt jelenti, hogy Krisztus kiszakított a világból (világ = Isten-ellenes és -nélküli gondolkodás és élet), tehát mi is szakítunk a világgal. Krisztus meghalt a bűneinkért, tehát mi is meghaltunk a bűnnek, azaz többé már nem akarunk élni a bűnnek. Azután feltámasztattunk Krisztusban új életre. Tehát a megkeresztelt ember új életben jár – legalábbis az ige szerint... Hiszen Isten fiai vagyunk a Krisztusba vetett hit által, Krisztust öltöztük fel. „A megkeresztelt abból él, hogy hite állandóan emlékezteti Krisztus halálára, arra, hogy ez a halál értünk, kegyelemből történt” (Dietrich Bonhoeffer). Új engedelmisségben járhatunk. Örömmel vállaljuk Krisztust, akár még hátrány, szenvedés árán is. Ha tehát keresztségről beszélünk, Krisztus váltságművét feltétlenül látnunk kell!

Keresztség,
örök élet

Tapasztaljuk-e ezt a rendkívüli Krisztus-közösséget a megkereszteltelnél? Igen ritkán! Sőt nagyon sokan – megkeresztelt létükre – változatlanul Isten nélkül élnek. Láthatjuk az igékből, hogy *ha Krisztus tulajdonaivá válunk, akkor mérhetetlen változások történnek*. De miért nem látszik ebből sokaknál semmi? Mert kell ehhez valami a mi részünkről. Mégpedig az, hogy hittel elfogadjuk a keresztségben a fenti változást. *Nem a hitünk hozza létre a változást, hanem Krisztus!* Mert a keresztség Krisztussal függ össze. Ha valaki nem fogadja el Krisztust, mint személyes, élő Megváltóját, aki a kereszsten ontotta drága vérért értem és mindannyiunkért, akkor nem hivatkozhat a keresztségre, ill. hivatkozson bár, de nincs annak semmi értelme és jelentősége! Sőt ítéletévé lesz ez. Isten tehát Jézus Krisztus által a keresztségben kinyilvánítja, hogy tulajdonává akar fogadni. Ez pedig választ igényel részemről. Választ arról, hogy Krisztust elfogadom, aki velem közösséget vállalt a keresztségben is. Tehát nem azt ismétlgetem, hogy meg vagyok keresztelve, hanem hálát adok ismételt, hogy a keresztségben megelőlegezve *Krisztus az enyém lett és Vele együtt az új élet, én pedig az Övé*. Hiszen az új élet Krisztust jelenti! Közösséget Vele, bűnbocsánatot Tőle, utat az Atyához Általa! Képiesen szólva Isten a kezét nyújtja (és nem húzza vissza!) a keresztségben, az ember pedig válaszként kezét nyújtja a hitre ébredésekor – és így létrejön a kézfogás, azaz az Isten által kezdeményezett különleges szövetség. Jézus is világosan megmondja, hogy a keresztség és a hit együtt szükséges az üdvösséghez...

Göllner Pál

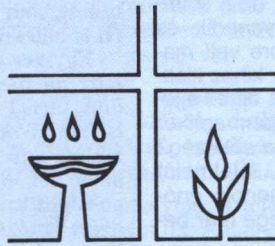
KERESZT

A Missziói Magazin 99/5 szám utolsó oldalán megjelent hirdetés a Deák-téren tartandó „országos evangélizációról” elgondolkoztatott. Méginkább megdöbbenett az ott elhangzott első szolgálat, melynek középpontjában a keresztség állt. Eszembe jutott az unokáim mesekönyvében olvasott történet az egyszerű emberről, aki a házépítést a tetőcserepezésen kezdte.

Luther Márton is hivatkozott a kísértés nehéz óráiban: „Baptizatus sum” – meg vagyok keresztelve, de őt előzőleg teljes elvezettségének tudata, súlyos kárhózat-bizonyosság gyötörte. Kereste a kegyelmes Istent. Semmilyen vezeklés, öngyótrés, kolduló barátok való beállítás nem tudta lelkiismeretét megnyugtanni. Isten Szentlelke a Római levél felfedezésével újjászülte, keresztségét ekkor megpecsételte, és üdvösségének bizonyosságával megajándékozta. Megtalálta a kegyelmes Istent – Jézus Krisztus által...

Túróczy Zoltán evangélikus püspök *Posztillás könyve* 165. oldalán ezt írja: „Mindezt (ami a keresztségben történik) Isten cselekszi. Ajándéka azonban akkor lesz az enyém, ha hittemmel ígert mondom a keresztségre. Addig míg ezt meg nem teszem, olyan vagyok, mint az esztelen ember, aki nyomorog, holott a koldusgúnyjára rongyos zsebében ott van a hitellevél, melyet be kellene a legközelebbi bankban váltania...” Mihelyt ez megtörténik – fejt ki – azonnal ott van a Lélek keresztsége, az újjászületés.

A háború alatt már tudtam, hogy meg kellene térnem, de attól féltem, hogy Isten kifoszt. Ugyanazzal csapott be a Sátán, mint Éván. *Kemény* nagytiszteletű úr bizonyosságot tett igehirdetésében, hogy azon az egy szón jutott élő hitre, tért meg (már esperes korában), amely az evangélikus istentiszteleteken (akkor) minden alkalommal elhangzott, benne volt a liturgiában: „Úgy szerette Isten a világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta, hogy aki hiszen

Keresztség

VAGY KERESZTSÉG?

Öbenne el ne vesszen, hanem örök élete legyen.”

Számomra ez az evangélizáció nagy előrelépést jelentett. Ekkor már annyira záporozott rám az ige, a Bibliát is elkezdtem olvasni, hogy egy ifjúsági órán abba hagytam az ellenállást. Elhittem Isten hozzám szóló személyes üzenetét: „*Ne félj, mert megváltottalak, neveden szólítottalak, enyém vagy.*” Ekkor nem a keresztségemre, hanem a Golgota keresztjén értem, helyettem és miattam

szenvedett Megváltóra néztem. Elhittem, hogy ha meghalok, vagy Jézus visszajön, Hozzá megyek! Kárhózat-bizonyosságból üdv-bizonyosság lett, és ez nem góg, Jézus mondja: „Bizony, bizony, mondom néktek: aki hallja az én ígémet, és hisz abban, aki elküldött engem, annak örök élete van; sőt ítéletre sem megy, hanem átment a halálból az életbe.” Így kezdett megvalósulni 1946 tavaszán, amit a hittanórákon a *Kis Kátéból* a Szentlelke munkájáról tanultam: „Hívja, gyűjti, megvilágosítja és az egy igaz hitben megszenteli az embert.” Isten csodálatos munkájához egyet tudok „hozzátenni” azóta is: abba hagyom az ellenállást és mindent Ő végez, ezért Övé a dicsőség!

A keresztség és az úrvacsora szentség, de a Biblia szerint jelent csak áldást az előbb felsorolt ígék alapján. A keresztség túlhangsúlyozása az Isten által a világtörténelem középpontjába állított kereszt helyett téves és az emberekre alató, hamis megnyugvást adó hatása van. Tehát aki nem Jézus Krisztus Golgotán végzett helyettes áldozatát tekinti üdvössége egyedüli alapjának, az tévtanító. *James Stewardtől* hallottam, amikor itt járt Budapesten, hogy ha a keresztség üdvözítene, akkor ő nem ígét hirdetné, hanem járná az utcát és keresztelne...

Minden kritikával együtt, a szolgáló lelkészek iránti tisztelettel:

*Egy egyszerű nagymama,
aki vallja az egyetemes papság elvét*

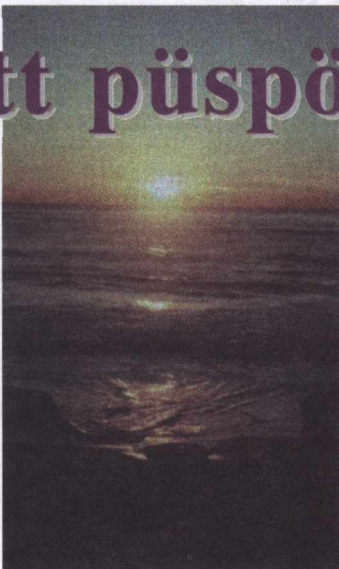
tam torokszorító réműlettel a paplan alá, és húztam be a lábamat is, hogy az ablakfüggöny előtt megelevenedő rendetlenség kaján torzói, melyek mozgásáról a padló recsegése biztosí-

„Csak aki sikoltani tud, az tud himnuszt énekelni” Mert aki a kiáltásunkat, a sikoltásunkat hallgatja, az közelebb van hozzánk, mint a nyaki ütőerünk:

Krisztus, a Világosság. Az Ő feltámadásának fényei hozzák a

az eldönthetetlen eldöntendő kérdések feloldhatatlan feszültségében, ahol mindannyian vakon állunk, a krisztusi hajnalban feltűnt egy harmadik út, ami ha nem is mindig arany közép, de mindig az életre visz.

A halott püspökök éjjeli üzenete

Gyémántfényű éjjeleken, amikor már közelről üzen a hajnal, kifordul az univerzum, nagyítva mindazt, ami bennünk rejtve él. A farkasok órája ez. Ilyenkor hal meg a legtöbb ember, és ilyenkor születik a legtöbb gyermek. Furcsa kettősségbe feszül a világ: szemérmetlen és torzókkal terhes ez a nagyítás, ugyanakkor vérlázítóan igaz. Magányba taszít a lüktető véráram zaját felhangosító csend, elszakít mellettünk szuszogó szeretteinktől, a világ szórakoztató zajától, és elkerülhetetlen szembesülésre idéz meg minket. A szurkos sötétségnek kell színt vallanunk:

Kik vagyunk? Honnan jöttünk és egyáltalán minnek? Mit keresünk itt, meztelen elesettségünkben? Most nem torzíthatunk mérnöki precizitással. Most végre csődöt mond minden ferdítésünk és füllentésünk, mert amit követnek és súlyosnak akartunk hallni és hitetni, az most cérnaszálként lebeg, amit szeretnénk lendületesnek látni, az mintha kővé dermedt volna...

Egyszer, valahol elkezdődött ez a finom érzéssel leképzett, pokoli torzítás.

Amikor először hittük másnak a világot, mert másnak akartuk hinni. Amikor először nem mertünk magunkra nézni, mert már inkább egy jól szerkesztett tükrökben méregettük létünk hátárait. Egyszer elkezdődött... vagy eredendően születünk így? Mindenesetre vég nélkül folyik. Csak egy pár percre szakad meg néha, mint a farkasok óráján, amikor a kifordult világ tükreibe nézünk és kiáltunk, vonítunk, mert megsejtünk valamit töredékességünkben, semmisségünkben, gyermeki kiszolgáltatottságunkból.

A könyvespolcon vaktában végighúzott kezembe akad egy kis füzet. *Túróczy Zoltán: Pap az ébredés ellen* (A Nyíregyháza 1943. október 18-21-én tartott lelkészszeminárium előadásai Jónás könyve alapján) A konyhába viszem, lámpát gyújtok és olvasni kezdem találmra, egy oldal közepén. Az író szerint: „*Kiáltani nehéz, kétségbeesni könnyű.*” Most hirtelen vitatkozni, de gyermekkorom megelőz és érvel. Emlékszem, hogyan búj-

tott, és az ágyam alatt nyüzsgő szőrös testű manók el ne érhesenek. Rettenetesen kétségbe voltam esve, kiáltani azonban nem mertem, mert a szüleim talán nem hallják meg, de a sötétség rögtön megelevenedik és menekülő kis életemre veti magát. És most? Ugyan kihez kiálthatok így felnőtt fejjel, éjnek éjjelén, a farkasok óráján, amikor mindent sűrűn átitat a sötétség? Gyermekkori félelmeim belémivódtak, a démonok, gnómok és ördögök serege már belülről rémít.

Továbbolvasom a néhai püspök találmra leemelt kis füzetét: „*Kiáltani nehéz, kétségbeesni könnyű.* Így kiáltott a 130. zsolttár írója, mikor szabadságot keresett, Saul, mikor körülvette a damaszkuszi úton az Úr félelmetes fényességével, Luther, mikor nagy lelki harcát vívta, de mit sem tudnak erről a kiáltásról az önmaguk igazságában megelégedett kegyesek.” És valóban, létezhet olyan kegyetlen kegyesség, ami nagyon is emberi kétségbeesésében minden lélegzetvételével imádságot mormol, Jézusról beszél, de nem tudja elfogadni az isteni bocsánatot és így nem bocsáthat meg másoknak sem. Az ilyen kegyesség ijesztő, mert hajjala kódos és sötét árnyakkal teli, léte fénytelen.

Elmúltak már a gyermekéveim. Ezért ha felébresztett a farkasok órája, a belémivódtott sötétséggel szembesülve most már kiáltani, sikoltani szeretnék. Sírva üvöltöm a lelkünk, mint farkasok a gyémántfényű holdra. Mert

hajnal. Ő a világosság, akivel kiléphetek az örök éjszakának ígérkező, lélektolvaj sötétből, akiben megoldódhatnak életem terhes torzulásai és kettősségei: az értékek és a hazugságok, az igaz érzelmek és a képmutatás,

Rövid imádságot mormolva elindulok a szoba felé. Ma két hajnalom van, az egyik altatott, a másik ébreszt majd. Gazdag vagyok. A leggazdagabb.

Lénárt Viktor

Azt mondják, nem vagyok normális, teljesen eldobtam az agyamat. És mindezen felül nem vagyok e világra való. Sokan azt is mondják nekem, hogy sürgősen változzam meg, ha nem akarom, hogy eltaposanak, semmibe vegyenek és ünnepélyes keretek között kiüntessenek a „Nagy Balek” című kiváló érdemrenddel.

Szóval balek vagyok? Lehet, ha már ilyen sokan mondják. De tudom, hogy másképp nem tudnék élni. A Mesterem sem tudott, akit követni igyekszem. Őt is baleknek tartották.

Egyszer egy ilyen kijelentést tett: ha megütnek a bal arcon, tartsd oda a jobb arcodat is! Ha elveszik tőled a felsőruhát, add oda önként az alsót is! Sokáig úgy gondoltuk: ezt azért mégse! Ez már még-

azt is kezdem már érteni, hogy az emberek közt épült és épülő falakat csak a túróképes, igazi szeretettel lehet lebontani. Azért, hogy valamit feláldozok magamból, a büszkeségemből, cserébe én kapok valami sokkal nagyobb, hihetetlenül nagyszerű ajándékot.

Hát most ezt az utat próbálom járni. Sokszor persze nehéz. Elkedvetlenülnek a kudarcok. Inkább mártírnak, mint sem „ünnepelt hősnek” érzem magam.

Aztán egyszer egészen váratlanul ér a bizo-

Egy balek gondolatai

nyosság: van értelme ennek a nonszensz jézusi balekságnak! Van értelme, hogy a Másik Ember virágágyásait öntözsem, miközben ő éppen azon fáradozik, hogy belekaszáljon életem virágaiba.

Csak az a fontos igazán, hogy meg tudok-e bocsátani. Képes vagyok-e egyáltalán tovább megbocsátani. Mosolyogni. Továbblépni és újra megbocsátani. Mert nekem is megbocsátanak!

Hát öntözgetek tovább. Talán egyszer a „kaszás kollégával” összevillan a tekintetünk, leteszi a célszerszámát és vizsgálom a hordozza igazán a szolgálat lehetőségét. Lassan

is-csak túlzás! És hol vannak a szemlélyiségi jogaim, a méltóságom, a tekintélyem? Hiszen így kihasználnak, hülyének néznek!

Aztán lassanként az életem apró-cseprő dolgain keresztül megtanított rá a Mesterem, hogy a gyengeség valójában a legnagyobb erő, és a kiszolgáltatottság hordozza igazán a szolgálat lehetőségét. Lassan

Varga Gyöngyi

JELLENLÉTÜNK: AJÁNDÉK

Aradi György interjúja Addis Abebaból

Az ázsiai evangélikus egyházak közül Hong Kong városa több híradásban szerepelt, hiszen ez a város adott otthont a közelmúltban a LVSz Nagygyűlésének is. Ön az Evangelizációs Osztály titkáráként dolgozik egyháza központi hivatalában. Hogyan jellemezné az MM olvasói számára ezt a várost?

Nagyon örülök annak, hogy itt lehetünk Addis Abebaban, egy ilyen konferencián, amelynek témája a nagyvárosi szolgálat. Hong Kongban születtem és nőtem fel. Szerettem ezt a várost, jó itt élni. Egy dinamikus, változó városról van szó. Az itt élőknek rugalmasnak, energikusnak és nagyon gyorsnak kell lenniük. Egyszóval, kihívást jelent Hong Kong polgárának lenni, és megmaradni a csúcson.

Milyen hatást gyakorolt a már említett világtalálkozó a Hong Kong-i Evangélikus Egyház életére?

Mindenképpen nagy dolog, hogy házigazdái lehetünk ennek a találkozásnak. Négy LVSz tagegyház is működik Hong Kongban, és mi csupán egy vagyunk ezek között, igaz, a legnagyobb. Egy másik tagegyház például több istentiszteleti alkalmat tartott a nagygyűlés ideje alatt. Mi pedig, többek között, tolmácsokat biztosítottunk a résztvevők számára. Megint mások a vendégek ellátásában segítettek. Mindenki más-más feladatot látott el. Lelkészeink számára is különleges alkalom volt, hiszen egyházunk nem engedhetné meg, hogy ilyen nagy számban juttasson el résztvevőket egy hasonló nemzetközi találkozóra. De amikor mindez Hong Kongban történt, együtt ünnepelethettünk egy nagy közösségben külföldi testvéreinkkel. Ebben az értelemben egész életre szóló esemény volt sokunk számára.

Hong Kongnak valószínű, hogy nincs évszázadokra visszanyúló keresztény történelme. Milyen érzés kereszténynek lenni a világnak ezen a pontján?

A kereszténység körülbelül 50 éves múltat tekint vissza Hong Kongban. Hogy mit jelent kereszténynek lenni? Konkrétan inkább arra tudok válaszolni: mit jelent lutheránusnak lenni Hong Kongban. Talán egy nyugati országban, Európában nem annyira válasszja meg valaki a vallását. Hong Kongban azonban rengeteg felekezet működik. Először is el kell mondjam, hogy a családom keresztény, de nem evangélikus. Tehát én nem lutheránus családban nőtem fel. Az örök élet számomra azt jelentette, hogy felnőttem, hogy nálam van a „beszállókártya” a mennybe, amit akkor használhatok, amikor meghalok. Mindezt nehéz volt a jelen élettemre vonatkoztatni. De amióta tudom, hogy a kereszténység lényege a megigazulás hit által, kegyelemből, azóta világos, hogy kereszténynek lenni mindennapos kihívás.

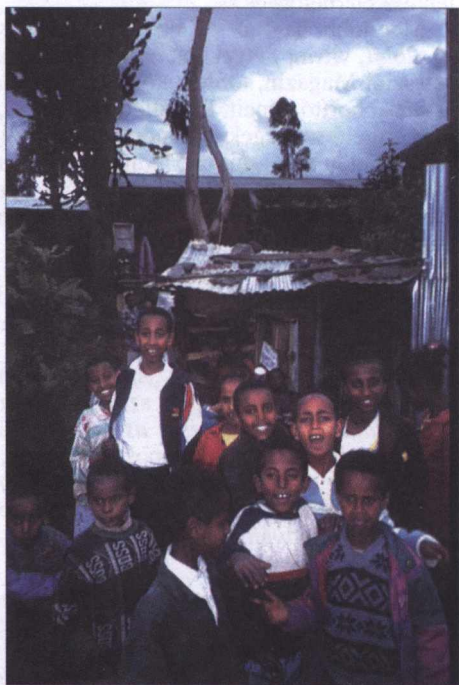
Október első hetében Addis Abebabban, Etiópia fővárosában tartotta nemzetközi konzultációját a Lutheránus Világszövetség (LVSZ) misszióért felelős osztálya, melyen a Magyarországi Evangélikus Egyház lelkészeként vehettem részt. A téma a nagyvárosokban végzett szolgálat lehetősége egy új évezred határán. Vendéglátóink e téma kapcsán az Etióp Evangélikus Egyház Mekane Yesus („Jézus Otthona”) vezetői voltak, akik élen járnak a misszió teljes körű értelmezésében. Az alábbiakban az egyik résztvevővel, Yuen Ping Ada Chan-nal készült interjút olvashatják. Ada – ez felvett keresztnéve – szinte minden tekintetben különleges, hiszen „tipikusnak” nevezhető az lenne, ha egy 55 év körüli, lelkészi szolgálatban álló, vezető beosztású, fehérbőrű férfi képviselné saját egyházát. Ő viszont a huszoneves korosztály tagja, nőként, világi alkalmazottként szolgál egyházában.

Minden nap együtt próbálok járnivalóval, és megosztani azt a szeretetet, amit Jézustól kaptam, szolgálni teljes szívvel.

Mi a legfontosabb tanulsága az Addis Abebabban töltött időnek, amit – mint egyháza evangéliációs osztályának a titkára – fel tud használni szolgálatában?

Egy olyan terület, amelynek a jelentőségét korábban nem ismertem fel. A nagyvárosokban szolgálatot végzőknek szeretniük kell a várost, ahol élnek. És eddig azt tapasztaltam,

hogy ez nem szükségszerűen igaz minden esetben. A magam részéről – igazán szeretem a városomat. De úgy találom, hogy sok egyházi munkás, akik már jó ideje végeznek szolgálatot Hong Kongban – lehet, hogy nem szeretik a várost. Vagy nem szeretik a hozzá fogható városokat egyáltalán. Azt gondolom, hogy az első lépések között tudatosítani kellene ezt az egyházi szolgálatban állók között.

Mint Hong Kongban élő fiatal keresztény nő, aki lutheránus, és egyházi munkás, mit üzen a Missziói Magazin olvasóinak?

Kedves Magyar Testvéreim! Remélem, hogy megemlékeznek az Ázsiában élő lutheránus testvéreikről, akik kisebbségben élnek. Nem csupán más világvallások, de más keresztény felekezetek között is kisebbségben élünk. Úgy érzem, hogy az evangélikusság igazi, különleges ajándékot kapott Istentől. Kincset kaptunk. Hagyományaink és a kereszténység evangélikus értelmezése valóban tud valami sajátosságokat. Nem azt mondom, hogy más felekezetek rosszabbak, vagy nincs igazuk, de a mi jelenlétünk ajándék lehet mások számára. És ez felelősséggel jár. Nekünk most kell a mondandónkat megfogalmaznunk és a nyilvánosságot vállalnunk. Én azt remélem, hogy a magyar evangélikusok, akik hozzánk hasonlóan kisebbségi helyzetben élnek, szintén határozottan vállalják hitbeli alapállásukat, és igaz lutheránusként büszkén osztják meg másokkal mindazt, ami közös reformációi tradícióink nyeresége.

Aradi György

Ada (középen) a cikk szerzőjével (jobb szélén)

RÁFIZETÉS?

Isten minden érzékszervünkön keresztül próbál elérni minket. Az egyik legfontosabb „kapu” a szem, a látás.

A gyülekezeti „iratterjesztés” misszió a szó legnemesebb értelmében. Gyülekezeteinkben ezen a téren is széles a skála: a professzionális könyvesbolttól, iratterjesztéstől kezdve a majdnem semmiig menően. A lehetőségek, az érdeklődés is a legkülönbözőbb. Úgy gondolom, hogy el lehet, el kell jutni néhány minimális lépésig a legszerényebb körülmények között is. Látásból nem az iratmisszióhoz tartozik szorosan, de feltétlenül van jelentősége annak, hogy minden templomunkon, gyülekezeti házunkon világos, egyértelmű és izléses információs táblát kell kitenni: gyülekezet neve, alkalmak időpontjai, helyszínei, lelkesz elérhetősége.

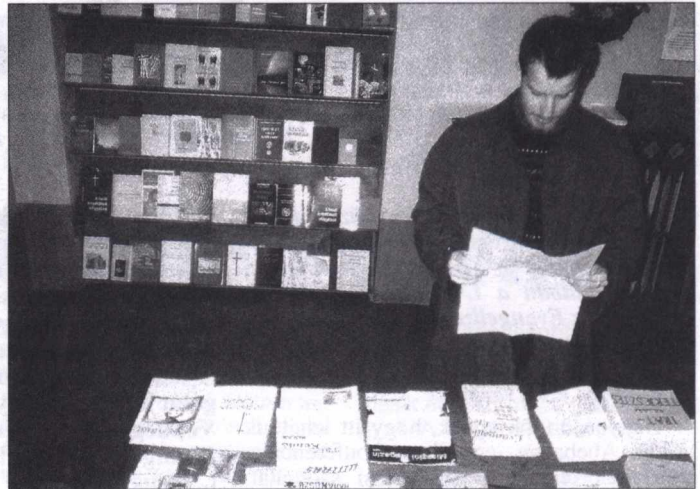
Még jobb, ha – akár munkatárs bevonásával is – *utcai hirdető táblát*, vitrint helyezünk el. Ehhez felhasználhatjuk például a Missziói Magazin, többek között ilyen célra is nyomtatott A/4-es hátsó borító képeit. E mellett rövid, az „utca embere” számára is érthető szövegeket, gondolatokat is elhelyezhetünk. Nálunk Kelenföldön ez a „misszió” különösen is hatékonyan bizonyul, mivel a lelkesz hivatalt ajtajánál egy forgalmas buszmegálló is van. Így nagyon sokan olvasgatnak. Többen így jutnak el gyülekezetünkbe érdeklődők.

Aki ismeri épület-együttesünket, tudja, hogy több bejárata van, több helyen folynak alkalmaink. Két templomunkban együtt hét faliújságot látunk el rendszeresen anyagokkal.

Az iratterjesztés és iratmisszió átfedik egymást. Négy féle módon jutnak testvéreink a „szent irodalomhoz”.

Három asztal és egy polc szolgálja az érdeklődőket.

1. *Általános iratterjesztési asztal*, aktuális újságokkal (kb. 10 féle), itt találhatóak képeslapok, ígéslapok, kerámiák, stb.
2. Csináltunk egy szép, áttekinthető *könyvespolcot* 45 fokok szögben beállított polcokkal, zásés alsó peremmel. Erre 80-100 féle könyv, kiadvány fér. Jól áttekinthető az iratterjesztőnek és a vásárlónak is.

3. Beállítottunk egy *kölcsönző asztalt*, melyre a legkülönbözőbb lelki irodalmat helyezünk el, az apologetikától kezdve, az evangelizációig keresztül a fajsúlyos teológiáig menően. Ide helyezük a kazettára felvett igehirdetéseket is. Gondoltunk azokra a testvéreinkre, akik nem tudnak vagy nem akarnak megvásárolni kiadványokat.

4. Jól működik az úgynevezett „*gratis asztalunk*” is. Ide folyamatosan helyezünk el a „fölsleges”, plusz könyveket (például: gyülekezeti tagok ajándékoznak erre a célra). Mivel van lehetőségünk, sokat fénymásolunk különböző írásokat, cikkeket, tanulmányokat. Alig győzzük pótolni.

Talán azt gondolja most valaki, hogy ez így ráfizetéses. Attól függ, honnan nézzük. A misszió, krisztusi stílusa nem üzlet. Egy gyülekezet hitét jelzi, hogy mennyi pénzt, időt, munkát szán a misszióra. Nem minden kölcsönzött könyv kerül talán vissza. „Besurranók” még a perselyünket is meg-megdezsámták. Sok mindent ésszerűsíteni szükséges a munka folyamatában, de nagyon sokszor már szolgálatunk közben is tapasztaljuk, hogy „*munkánk nem hiábavaló az Űrban*”.

Szeverényi János

LEVELESLÁDA 1656 Budapest, Pf. 22

Az MM/6. számában „Egy asztalközösség” címen mutatta be a piliscsabai Siló Társasotthon és Önálló Élet Központ életét. A cikk bevezetőjében az áll, hogy hazánkban párját ritkítja ez az „egyházi háttérrel rendelkező, keresztyén szellemiségű” otthon. Az utóbbi években jött divatba ez a sokatmondóan semmitmondó jellemzés. A „háttér” valójában nem lényeges. A kulisszák nem határozzák meg igazán a mondanivalót. Egyházi háttérrel sokféle „színelőadást” láthatunk a pluralizmus és liberalizmus jegyében vagy ürügyén. A „keresztyén szellemiség” már többet mond, de nem elegendő! Sok mindent magába foglal, de hiányzik belőle a belső elkötelezettség, amely személyes vallomásban szólal meg és hiteles életstílusban ölt testet. Ezért sajnálom, hogy nem került említésre, hogy 1924-ben, aztán újra 1989-ben a Fébé Egyesület közösségében Jézus követésére oda-szánt életű diakonisszák indították el ezt a szolgálatot a piliscsabai Silóban, amely Gadó Pál testvérünk hite, szeretete, szakértelme révén Jézus igralmas szeretetének mai „modelle” lett.

Madocsi Miklós

Kedves Missziós Munkatársak!

Köszönöm a jókívánásokat és a Missziós Naptárt! A jókívánások jókor jöttek, mert az évvége az én környékemen is az ismert betegségekkel és békétlenségekkel telt. Viszont mindezek ellenére sikerült felkészülnünk a vasút 2000. évi informatikai dátumváltására. Nekem ez volt a világi feladatomban ebben az évben.

A családi és baráti körben pedig folytattam a hitbéli feladataimat. Csak az Űr a megmondhatója, hogy mi jegyeztetik fel belőle a vétkeimhez és mi szolgál majd védelmemre. Még mindig úgy hiszem, hogy bőven van mit felismernem és javítanom magamon.

Nagyon várom és elő is jegyeztem magamnak március 18-át, amely számomra ismét a lelki megpihenés Szombatja lesz! Szeretnék ott lenni a hallgatói találkozózn ismét.

Addig is áldásos munkát kívánok a 2000. évben.

A Missziós Naptár pedig itt segít minket a vasúti informatikai koordinációs irodánk falán, hogy a nehéz, vitás, indulatos és értetlen pillanatokban visszavezessen minket a nyugalmi pontunkhoz: hitbéli fogódzkodót mutasson az egész évben.

Erős vár a mi Istenünk! Tisztelettel és szeretettel:

Stern Pál Miksa

Hálás lennék, ha a jövőben rendszeresen küldenék folyóiratukat és más nyomtatott, missziói munkával kapcsolatos információikat. Megbeszélte feltételek mellett talán ukránra is fordítanám, ki-nyomatnám, az érdekelteknek szétszórnam.

Leveleznék is valakivel, aki Luther tanítását annak eredetiében vallja és gyakorolja.

Hitben gazdag új esztendőnt kívánok Mindannyiuknak.

Dudás Árpád, Ternopoly, Ukrajna
(teljes cím a Szerkesztőségben)

— + KÖTÖGETJÜK ÉLETÜNK FONALÁT + —

Néhány gondolat a „Láthatatlan gyülekezet” életéből

– Erős vár a mi Istenünk! Rádiómisszió, hallgatom Önt!

Az 1999-es esztendőben 805-ször nyílt rá alkalom, hogy így köszönhettem Hívóinkat. Nehezen születnek a sorok, mert nem tudom, mit írjak, mit írhatok. Számos élményt szeretnék megosztani, de a hívások között szerepel két ember közötti meghitt beszélgetés is, amit befed a titoktartás.

Keresem a mondatokat. Ekkor megakad a szemem az íróasztalomon fekvő könyvön, *Hézszer Gábor* tollából: *Kötőjeles történetek*. A gyűjtemény, amint címe is elárulja, rövid történetek csokrából áll. Miért? Idézem: „A történet-hallgatás és történetmondás emberemlékezet óta az életben való eligazodást segíti.” „A történetek közvetíthetnek közöttünk... élettapasztalatokat kapcsolhatnak össze.”

Valami hasonló történik a telefonos szolgálatban is. Szolgatársaimmal „kötőjeleket húzunk.” (A Magyar helyesírás szabályai 391. pont: Az összetartozás jelölésére kötőjelet használunk.) Péter kitalál egy bibliai fejtörőt, kérdésével idekötí a hallgatót. Jómagam felveszem a telefont, és a kötőjel húzódik ember-ember, ember-Isten között. *Gyöngyi* visszacsatol a nyeménnyel a hallgatóhoz, mikor elküldi a helyes megfejtésért járó jutalmat. *Dóri* az MM-ben kötőgeti a szálat azok felé, akik olvassák. Bennünket pedig összeköt Isten szeretete.

Egy részlet az említett könyvből:

Élet-fonal

Zsoltár 90,12

**Kötögetjük életünk fonalát.
Választhatunk igényes mintát
vagy inkább egyszerűt.
Készülhet tarka szövet
vagy egyszerű darab.**

**A színeket néha nem mi választjuk,
változó a fonál minősége is,
egyszer fehér, simogató
máskor szúrós, kemény.**

**Ha elejtünk egy szemet,
türelmesen vagy idegesen
szedjük fel újra.
Kötögetjük életünk fonalát.**

**De felfejteni
egyetlen egy sort
sem lehet...**

Kötögetjük életünk fonalát.

(K. Allert nyomán)

A „Láthatatlan gyülekezetnek” is van egy könyve, ahol regisztráljuk a hívásokat, számon tartjuk a kapcsolatokat. A név, cím, küldemény itt szerepel. A meghitt beszélgetések pedig a szív-

vemben. Valamennyi hívást egy nagy kötetbe élettörténetbe lehet összefoglalni, amelybe mindannyian beleférünk. Ezt a vonalat úgy hívják: vesztesség. A történet első gondolata: elvesztettem, el fogom veszíteni, nem akarom elveszíteni, nincs vesztességem, félek, hogy már nem lesz. Az is vesztesség, ha valaki sokat hív, de foglalt a vonal, ha a megfejtés nem úgy sikeredik, ahogyan akarunk akarja.

Az emberi élet velejárója, hogy elveszítünk valakit, valamit, vagy görcsösen ragaszkodunk hozzá, és nem tudjuk elengedni. *És ettől a pillanattól fogva mindenki írja az élettörténetét.* Viaskodik, tuskodik. Megkérdezi Istent: miért? Esetleg tagadja. Pótolja valamivel a vesztességet. Jó? Nem jó? A telefonhívások sokszor ilyen kötőjelek, megállások, átgondolások, lelkipásztori beszélgetések.

A vízszintes, rövid vonal matematikailag negatívot jelent. (-) A fölülről ráhúzott vonal azonban pozitívvá teszi. (+) Tovább húzva pedig már keresztet formáz. (††) Kegyelem. Talán ez is megtörténik egy-egy hívás alkalmával. A fejtörő még hiányos, mert nincs megfejtve. (-) A megoldásban ott a megfejtés öröme, a jutalom várásának öröme. (+) Az elolvasott újság, könyv, meghallgatott kazetta – amit ajándékba küldünk – a Hívó növekedésére válik. (††) Igen, ez már kegyelem.

Húzok most egy vonalat!

Kérem, folytassák tovább! Írják meg címünkre, hogy mire kíváncsiak a telefonos szolgálatból!

Börönte Márta

400-3057

A tavaszi hallgatói,
olvasói találkozó
tervezett időpontja:

**MÁRCIUS 18-án
SZOMBATON 10-től
a DEÁK-TÉREN!!!**

EGY RÉGI KÖNYV

Egy hitetlen angol gróf ellátogatott egyszer a csendes-óceáni *Fidzsi-szigetekre*. Ott összeismerkedett egy törzsi vezetővel, aki nemrég lett keresztény. Amikor ezt a gróf megtudta, nem hagyhatta ki, hogy meg ne jegyezze: „Milyen nagy kár, hogy Ön annyira balga volt, hogy hallgatott a misszionáriusokra. Manapság már egyetlen értelmes ember sem hiszi el, ami a Bibliában áll. Az idő végleg túllépett ezen a régi könyvön.” A főember szeme ragyogni kezdett ezeknél a mondatoknál. „Kedves grófom!” – mondta komolyan –

„Látja itt ezt a követ? Korábban az volt a szokásunk, hogy foglyainkat ezen a követen megöltük. És látja ott azt a kemencét? Amikor bálványaink tiszteletére ünnepi szertartást végeztünk, emberáldozatainkat abban a kemencében sütöttük meg. Ha nem jöttek volna el közénk Krisztus követői, hogy minket rávegyenek arra, hogy szakít-

ÚTMUTATÓ

2000

Magyarországi Evangélikus Egyház
Sajtóosztálya
Budapest

sunk ezekkel a gonosz dolgokkal, és ha nem hozták volna el nekünk azt a régi könyvet, akkor most Ön is itt sülné ebben a kemencében. Ezért tehát azt mondom Önnek: ahelyett, hogy megvetően beszélne a Bibliáról, megköszönhetné Istennek az evangéliumot! Jó oka van rá!”

Németből fordította:
Göllner Pál

„Kérdezősködjetek az ősi ösvények után, melyik a jó út, és azon járjatok.” /Jer 6,16/

Biztosan te is észrevetted már, hogy az ember sosem lehet igazán „menő”. Az újat hamarosan leváltja a legújabb, nem is érdemes nyomába eredni a divatnak. Nem minden jó, ami új, és nem feltétlenül lenézendő, ami régi.

A könyv, amit most tekinteteddel megkereshetsz az asztalodon, vagy szüleid, nagyszüleid könyvespolcán, bizony régi. Ha idén kaptad, talán konfirmációdra, a tartalma akkor is több ezeréves. Mi közöd akkor hozzá? Bár a sorok régiek, írójuk talán a sírhelyük sincs meg, de üzenete nagyon is „menő”. *Mindig friss, nem avul el, sosem lesz felejthető, üres beszéd.* A Biblia felfedezésére indult vándorok még sosem tértek vissza csalódottan, mint akik nem találtak semmit. Sőt, újra és újra nekivágtak, és mindig örömteli felfedezésekben volt részük. Légy te is ilyen vándor. Segítségedre lehet a régi könyv forgatásánál egy idegenvezető: a legújabb, 2000. évre szóló bibliaolvasó ÚTMUTATÓ. Nem kell elveszned a Biblia betűzsunyelében, mert az Útmutató segítségével minden nap kapsz egy-egy fontos mondatot az Ószövetségből és az Újszövetségből, és ha böngészni szeretnél, a megadott igeszakaszokat is kikeresheted.

Az Útmutatót megrendelheted telefonon vagy levélben a Missziói Központ – talán már általad is jól ismert – címén.

Bálintné Gyöngyi Neni

Olvasd el a képekhez tartozó bibliai történetet Lukács evangéliumából: 18, 35-43.

**KREATÍV
BIBLIAISMERET:**

vágd ki és ragaszd össze ezt a sokat mondó kockát!

IMÁDKOZZUNK!

- az esztendő tervezett missziói alkalmairól
- az alkoholbetegek és hajléktalanok közötti szolgálatért
- hogy helyesen éljünk Isten ajándékaival, köztük a kereszt-séggel is
- az egyházak missziói szolgálatáért a médiumokban
- az Új-Guineában és Indiában végzett misszió folytatásáért

A Magyarországi Evangélikus Egyház Ifjúsági Bizottsága és a Magyarországi Evangélikus Ifjúsági Szövetség 2000. nyarán III. alkalommal szervezi meg a

„Szélrózsa”

Országos Evangélikus Ifjúsági Találkozót.

A rendezvény hagyományos támogatói mellé ebben az esztendőben is keresünk szponzorokat.

Kérjük mindazokat, akik munkahelyi vagy családi ismeretség révén segítségünkre tudnak lenni, jelentkezzenek az Ifjúsági Osztályának címén: 1085 Bp. Üllői út 24. T.: 429-20-37 e-mail: ifjusag@lutheran.hu
Az érdeklődőknek színes anyagot küldünk a program leírásával és reklámozási lehetőségekkel.

SZÍNHÁTSZÓCSOPORTOK, IFIK, FIGYELEM!

A SZÉLRÓZSA keretében színhátszóversenyt hirdetünk.

Téma: tetszőleges bibliai történet maximum 45 percben

Műfaj: szabadon választott

Elbírálás: közönségszavazat alapján

az első három helyezett értékes jutalomban részesül

Díszlet: a színhátszó csoportok gondoskodnak saját díszleteikről

Színpad: 2,8 m x 4,3 m-es félig zárt helyiség

Plakát: a nevezés feltétele 2 db. saját plakát készítése maximum A2-es méretben. A plakátok

Plakátversenyen vesznek részt, melyeket külön zsűri díjaz

Jelentkezési feltétel: szövegkönyv + díszlet- és plakátterv beküldése, egyéb igények jelzése

Jelentkezési határidő: 2000. május 10.

Jelentkezési cím: Szélrózsa-színhátszáz
Boda Zsuzsa, 1085 Bp. Üllői út 24.

A Büki, a Beledi, a Kővágóörsi és a Pápai Evangélikus Gyülekezetek Gyurátz Ferenc 75. halálévfordulója kapcsán

ORSZÁGOS KÖZÉPISKOLAI HITANVERSENYT hirdetnek meg.

Jelentkezés: 6 fős csapatok egy-egy, vagy mind a négy fordulóra. Ifjúsági csoportok, gimnáziumi, vagy más középiskolai csoportok akár vegyes felekezetűek is!

Helyszín és időpont:

- Bük 2000. április 8.
- Beled 2000. május 20.
- Kővágóörs 2000. október 7.
- Pápa 2000. november 18.

A verseny témája: Bibliismeret és Gyurátz Ferenc élete
A jelentkezők a különböző fordulókat tudnivalóit külön értesítésben kapják meg!

Jelentkezési határidő: 2000. március 1.

Jelentkezési cím:

Evangélikus Lelkészi Hivatal, 8500 Pápa, Széchenyi u. 15.

A verseny helyszínein Gyurátz Ferenc életét bemutató vándorkiállítás nyílik!

MEGJELENT

a Gyermekbizottság pályázatára érkezett rajzok és versek válogatása.

Ara: 350 Ft

Missziói pályázat 2000.

A Magyarországi Evangélikus Egyház Missziói, Gyermekek és Ifjúsági Bizottsága hasonlóan az elmúlt évhez, összevont pályázatot ír ki az evangélikus gyülekezetek és egyházmegyék támogatására. Pályázni lehet programok szervezésének, kiadványok megjelentetésének és eszközök beszerzésének a támogatására. A benyújtott pályázatokat a fent említett bizottságok delegált tagjai bírálják el. A támogatottakat levélben értesítjük, valamint a támogatottak listája az Evangélikus Életben is megjelenik.

A pályázat összege: 3 millió forint

A pályázatok beérkezési határideje: 2000. február 29.

Az elbírálás időpontja: 2000. március 20.

A kifizetés határideje: 2000. április 13.

Az elszámolás határideje: 2000. november 15.

Pályázni csak hiánytalanul kitöltött hivatalos űrlapon lehet, amelyet az Ifjúsági Osztályon lehet kérni telefonon, vagy levélben. Cím: 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel: (06-1) 429-20-37
A határidőn túl érkezett pályázatokat nem fogadjuk el. Abban az esetben, ha a pályázó a kapott összegről nem számol el a megadott határidőn belül, a következő évben nem pályázhat.
A pályázatot gyülekezeti pályamunka esetén a gyülekezeti elnökségnek, egyházmegyei pályamunka esetén az egyházmegyei elnökségnek kell aláírni.

CONTENTS

- Editorial about Gal 6, 2 (photomeditation)
- Interview with Zoltán Novotny, general editor of the Radio Petőfi
- Studyvisit at the Finnish Lutheran Mission (FELM)
- Three mission models by professor James Phillips
- Report from Hongkong by Dorottya Nagy
- Ministry among alcohol-addict people in Piliscsaba
- Ministry among homeless people in Nyíregyháza
- Letter from India by Mr. and Mrs. Jó
- What is the value of baptism?
– echo to an evangelism sermon
- Report from Addis Abeba by György Aradi
- Scripture-mission in the congregations by János Szeverényi
- About the phone-service of the radiomission
- Column for the youth and children
- Photoreport from Papua New Guinea.

A TEREMTÉSTŐL A MENNYBEMENETELIG

„Azután ezt mondta Isten: Hozzon létre a föld különböző fajtájú élőlényeket... És látta Isten, hogy ez jó.” *Mózes 1.*

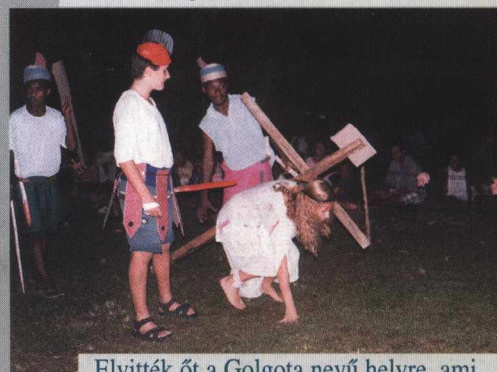

„...találtok egy kisgyermeket, aki bepólyálva fekszik a jászolban.” *Lukács 2,12*

„...eljött Jézus a galileai Názáretből, és megkezesztelkedett Jánosnál a Jordánban.” *Márk. 1,9*

KÉPES RIPORT PÁPUA- FÖLDRŐL

„Elvitték őt a Golgota nevű helyre, ami ezt jelenti: Koponyahely.” *Márk, 15,22*

„Atyám, a te kezébe teszem le az én lelkemet.” *Lukács, 23,46*

Menjetek el tehát, tegyetek tanítvánnyá minden népet... *Máté 28, 18–20*

Csoportképe az előadóról.

A déli féltekén a hosszú nyári szünidő és a szabadságok ideje karácsonyra esik. Mielőtt a legtöbb ember hazamegy a falujába, az év lezárásaként számos ünnepséget rendeznek. Az esztendő vége errefelé is különlegesnek számított. A gyermek- és ifjúsági közösség tagjai szintén emlékezetesen köszöntek el a második évezredtől. Gondosan előkészített előadásban végigkísérték Isten csodálatos, embert üdvözítő munkáját a teremtéstől Jézus mennybemenetelig. A gyerekek egyhangúlag *Anikót*, mint egyik vezetőjüket, kérték meg Jézus szerepének eljátszására, *Marci* pedig az egyik római katonát alakította. Hisszük, hogy a sok munka, a felnőttek elismerő szavai és az izgalom mellett eljutott a történet igazi üzenete is a fiatal szívékhez.

Bálintné Kis Bea